Milliyet
ÇOCUK
7 Nisan 1980 • Sayı: 14 • 20 Lira

Her hafta
Milliyet
ÇİZGİ-ROMAN
dergisi
armağan ediyoruz

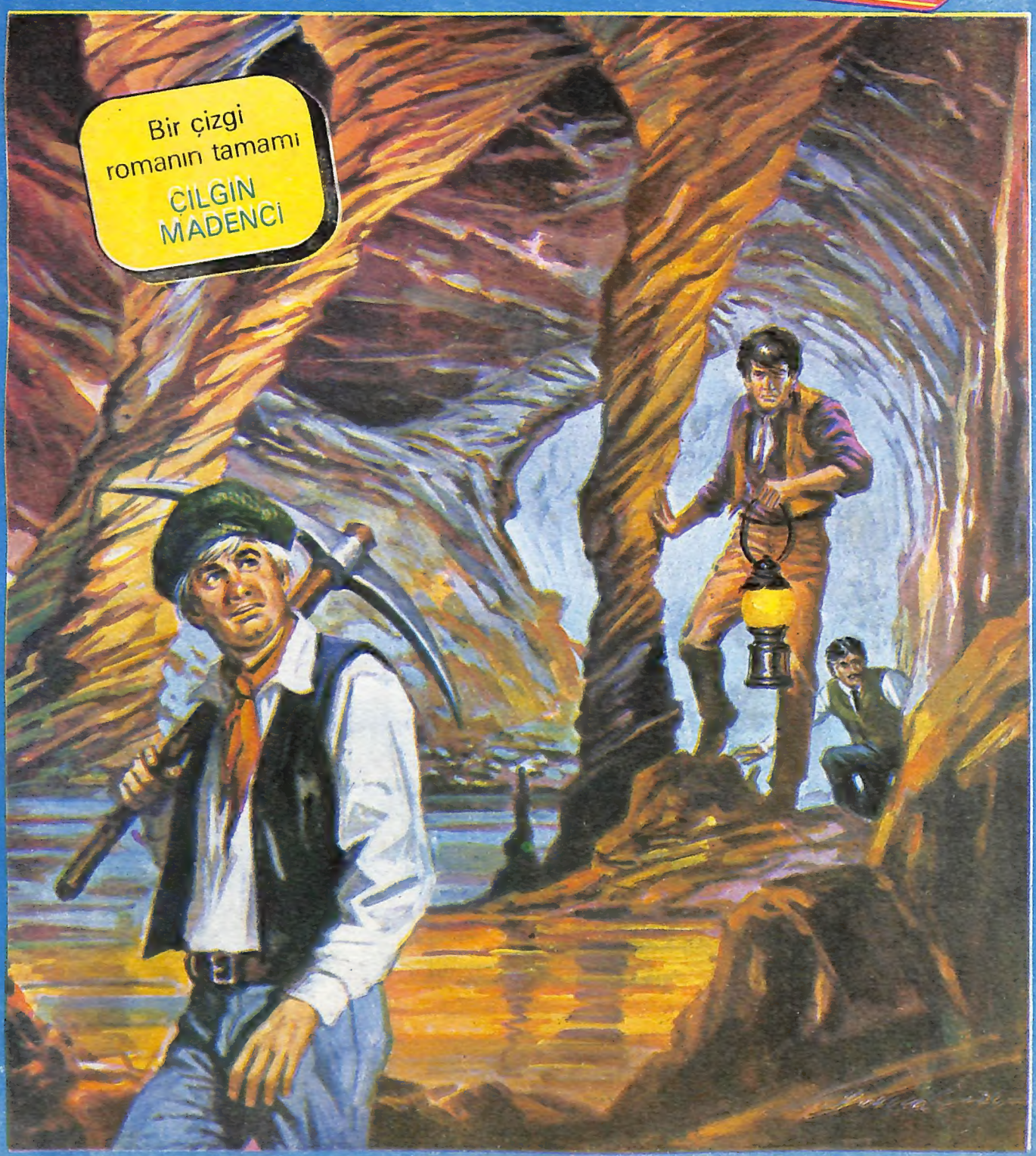

TEMEL REİS

SALINCAK

KUŞKUSUZ TEMEL REİS BANA BİR TANE YAPAR.
BENİ SEVİYOR VE ISPANAK YİYEN HERKES BUNU YAPABİLİR...

İSTİYORUM!
OLANAKSIZ!

Hiiii!
İSTİYORUM İŞTE..
SANA OLANAKSIZ OLDUĞUNU SÖYLEDİM...

BÖYLE BİRŞEYİ OLMAYAN TEK ÇOCUK BENİM..
AMA BİZİM BAHÇEDE AĞAÇ YOK Kİ!

EĞER BENİ SEVİYORSAN AĞAÇ OLMASA DA OLUR...
?
?

PEKİ GEL BAKALIM...

YUHHUU!
HER ÇOCUK BİR SALINCAK İSTER DOĞRUSU..
HA!
?
BUD HAGENDORF
12-31
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır

7 Nisan 1980

1980 / Sayı 14 / Sıra 358

Sahibi:
Milliyet Yayın A.Ş. adına
ERCÜMENT KARACAN

Genel Yayın Yönetmeni:
ÜLKÜ TAMER

Sorumlu Yazı İşleri Yönetmeni:
GÜL ÖNET

Teknik Yönetmen:
MEHMET İLKORUR

Adres:
MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ
Milliyet Yayınları
Basın Sarayı
Cağaloğlu
İstanbul

Abone ve Satış için Başvuru Adresi:
MİLLİYET GAZETESİ
Satış Servisi
Cağaloğlu
İstanbul

Abone Koşulları:
1 yıl: 1014 TL.
6 ay: 507 TL
Uçakla:
1 yıl: 1092 TL
6 ay: 546 TL
Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir

Dizgi:
Milliyet Yayınları

Baskı:
Milliyet Ofset Tesisleri

Türkiye'de satış fiyatı:
20 TL
Kıbrıs'ta satış fiyatı:
25 TL

bizden size

UÇURTMA Şenliği'nin tarihi yaklaşıyor. İstanbul, Ankara ve Antalya Belediyeleri kendi kentlerinin çocukları için bazı sürprizler hazırlıyorlar. Diğer il ve ilçelerimiz başkanlarından henüz bir yanıt alamadık. Biliyorsunuz, 90 belediye başkanına mektup yazarak bu şenliği tüm ülke çapında yaymak için bize yardımcı olmalarını dilemiştik. İstanbul, Ankara ve Antalya Belediye Başkanlarından olumlu yanıt aldık. Siz de bize yardımcı olun, kendi ilinizin, ilçenizin ya da köyünüzün bu şenliğe katılması için elinizden geleni yapmaya çalışın.

HALİT Kıvanç bu hafta size bir öneride bulunuyor. Televizyonun 20. yüzyılın önde gelen buluşlarından biri olduğunu vurgulayarak, bizim ülke televizyonunda izlediğiniz programları, bunlar hakkındaki görüşlerinizi, neler izlemek istediğinizi, kısacası evimizin bu vazgeçilmez parçası hakkındaki görüşlerinizi öğrenmek istiyor. Sizlerden gelecek mektupları TV yetkililerine iletmeyi de üstleniyor. Böylece küçük izleyiciler ile TV yetkilileri arasında bir köprü kurmayı amaçlıyor. Yalnız Halit Kıvanç'ın yazısını dikkatle okuyun ve en önemli noktayı gözden kaçırmamaya bakın. Bu mektubu yazmanız için, ders saatlerinizden bir dakika bile çalmanızı istemediğini açıklıkla belirtiyor. İlle de yanıt vereceğim diye televizyon başından ayrılmamazlık da etmeyeceksiniz değil mi?

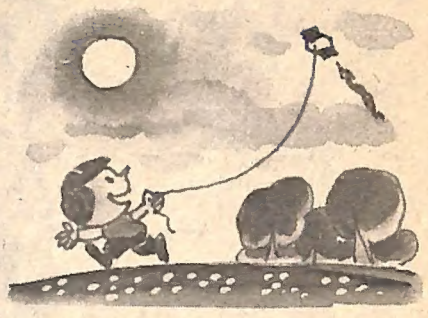

SEVGİLİ okurlarımız şimdiye dek o denli çok yazdık ki, bir kez daha yinelersek sizi bıktıracağımızdan korktuğumuz için bazı şeylere değinmiyoruz. Ancak bir de bakıyoruz, yapmamanızı istediğimiz herşeyi yapmaya başlıyorsunuz. Örneğin, Çocuk Klübüne üye olmak için koşulları onlarca kez açıkladık. Bunun için zarfın içinde bize para göndermemenizi istedik. Bu birincisi.. İkincisi, ayrı dileklerinizi aynı kâğıt üzerine yazmayın, hepsini dikkate alamayız, bunun için minik kâğıtlara ayrı konuları yazıp aynı zarfta gönderseniz de olur dedik. Üçüncü olarak da, özel olarak bizden yanıt istemeyin, tek tek hepinizi yanıtlayamayız dedik. Günde ortalama yüz elli mektubun geldiği bir dergi bürosunda böyle kişisel yanıtlara hiç kimsenin zamanının yetmeyeceğini anlayacağınızı umuyoruz. Biraz dediklerimize uymanızı istesek, fazla mı olur sevgili çocuklar?

Hepinize esenlik dileriz...

OKURUN SESİ

● **REMZİ KIRAÇ** *(İstanbul):* Dergimizi severek okuyorum. Bilim—kurgu öykülerine yer verirseniz sevinirim.

● **SÜLEYMAN SAL** *(Ankara):* Dergimizi çok beğeniyorum. Bir müzik köşesi yayınlarsanız çok sevinirim.

● **CÜNEYT TELLİOĞLU** *(Aydın):* Dergimizi çok beğeniyor ve ilgiyle izliyorum. Pulla ilgili bir köşe yaparsanız çok sevinirim.

● **ARZU TEMİZ** *(Mersin):* Dergimizi ilgiyle okuyorum. Bilmece ve bulmacaya daha geniş yer verir misiniz?

● **AYKUT ANŞİN** *(Eskişehir):* Dergimizi her yönüyle beğeniyorum. Ünlü büyüklerimizin yaşamları üstüne bilgi verip posterlerini yayınlarsanız sevinirim.

● **LEVENT FIRINCILAR** *(İzmir):* Dergimizi ilgiyle izliyorum. Karagöz ve Hacivat'a yer verir misiniz?

UZAY ÇOCUKLARI

TEMBELLER ADASI

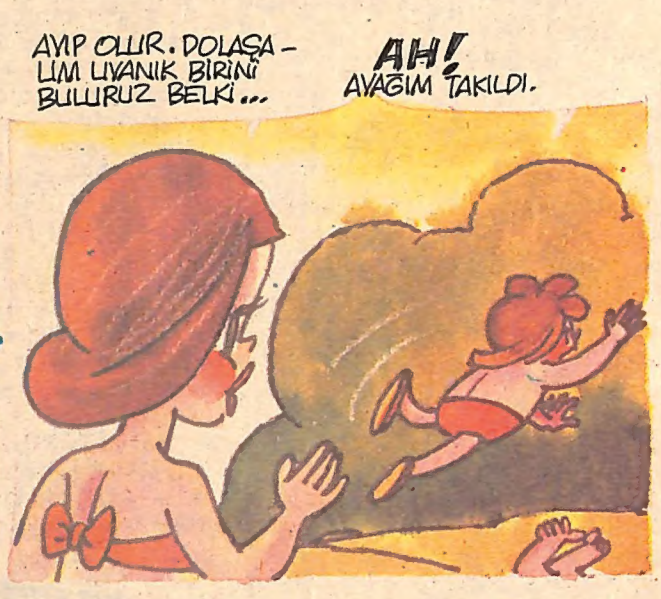

BUNLAR ÇOK DERİN DALMIŞLAR, TOPATSAK UYANMAZLAR...

BAKIN, BİRİSİ KIMILDIYOR!

IMGH.. UHM.. GURP! AMMA DA AÇIKMIŞIM!

GÜNAYDIN BAYIM!

HII? SİZ DE NEREDEN ÇIKTINIZ? AAA! AYAKTA DURUYORSUNUZ! YATIN YORULACAKSINIZ...

BİRAZ KONUŞABİLİR MİYİZ?

ÖZÜR DİLERİM, VAKTİM SINIRLI KARNIMI DOYURUP UYUYACAĞIM..

KAHVALTINIZI YİYENE KADAR KONUŞSAK...

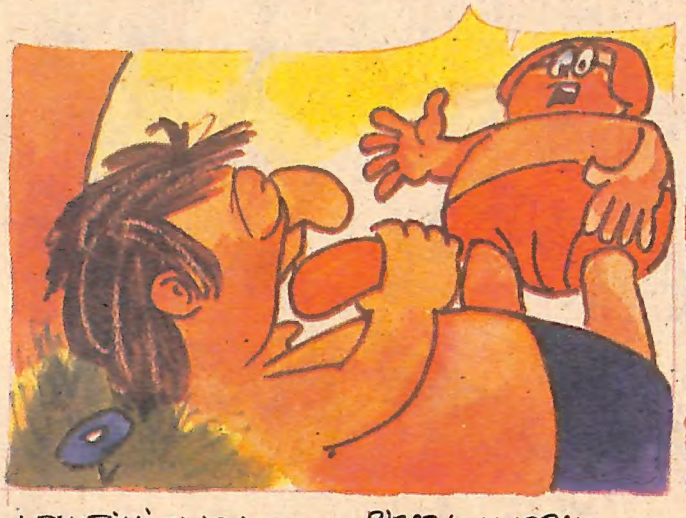

YEMEĞİMİ BİTİRDİM BİLE.

BİRAZ KONUŞSAK.

NE KADAR YORUCU BİR İŞ YAPTIĞIMI GÖRDÜNÜZ, BİTKİNİM. DARILMAYIN AMA YATIP DİNLENMEK BENİM DE HAKKIM...

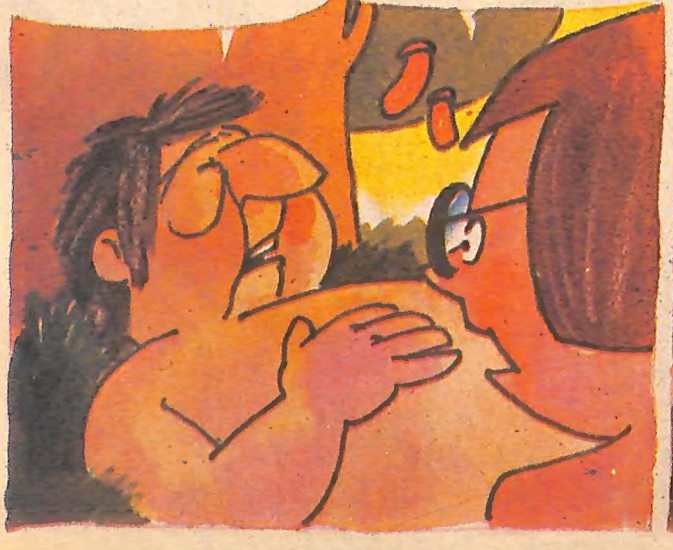

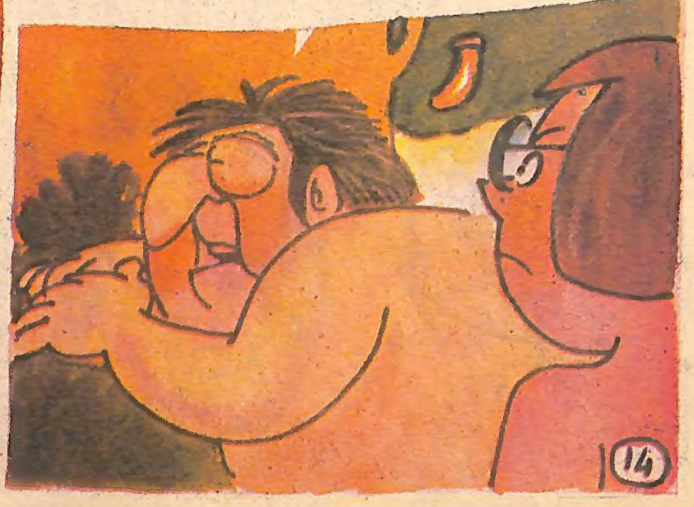

AH. BIR DE ŞU YEMEK ZORUNLULUĞU OLMASAYDI, YAŞAM NE KADAR GÜZELLEŞİRDİ.. HOORRR!

ADAMA BAK HEM YAŞAMIYOR HEM DE YAŞAMIN ZORLUĞUNDAN YAKINIYOR..

Hii! TEMBELLİĞİN BÖYLESİ UZAYIN BAŞKA HİÇ BİR YERİNDE GÖRÜLMEMİŞTİR.

BUNLARIN HEPSİ BÖYLE SANIRIM. NASIL KONUŞACAĞIZ?

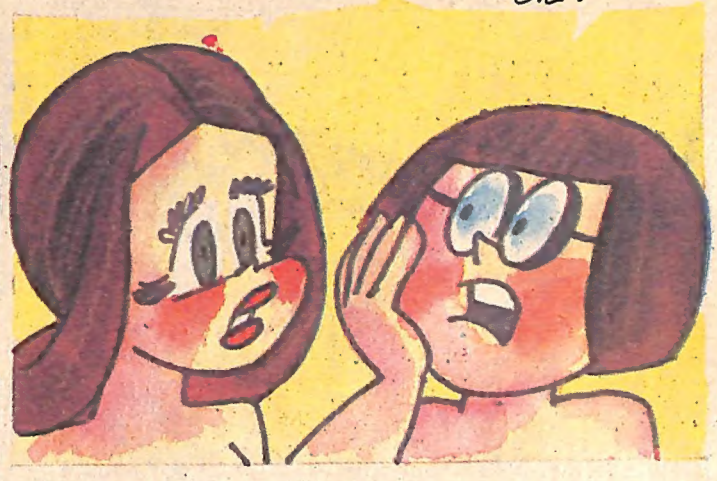

HER KUSURU BAĞIŞLAYABİLİRİM AMA TEMBELLERİ BAĞIŞLAYAMAM... KALKIN TEMBELLER!

KALKIN BEE! KALKIN TEMBELLEEER! UYANIN. HAYVANLAR BİLE SİZİ KÜÇÜK GÖRÜYOR.. NE BİÇİM İNSANLARSINIZ? HAYDİ KALKIN!

GÜRÜLTÜ YAPIN.. HEPİNİZ GÜRÜLTÜ ÇIKARIN, UYUTMAYALIM BU TEMBELLERİ

HAYDİ ÇOCUKLAR... HEP BİRLİKTE BAŞLAAA!

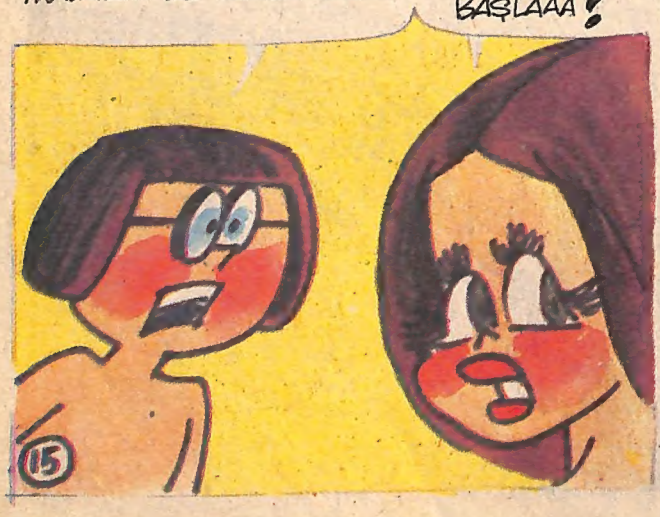

HEEY - HAYDİİ.. KALKIN!.. TEMBELLER... AHAAAA ..... HAYDİİ... KALKIIIIN!

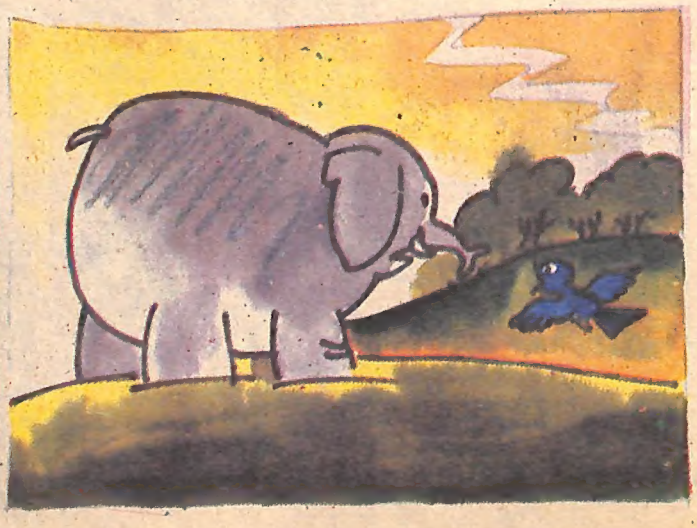

DUYUYOR MUSUN KARDEŞ? TEMBELLER ORMANINDAN GARİP BAĞIRIŞLAR GELİYOR.

EVET KARDEŞ DUYUYORUM, GEL UZAKLAŞALIM BURADAN..

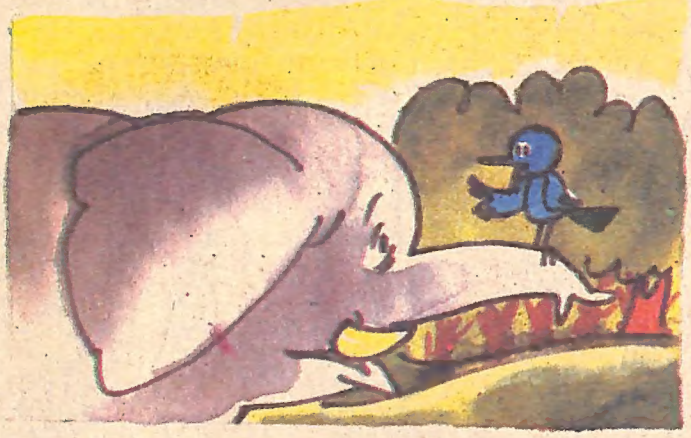

HAYDİ KAAALK.. KALKSANA TEMBEEL!

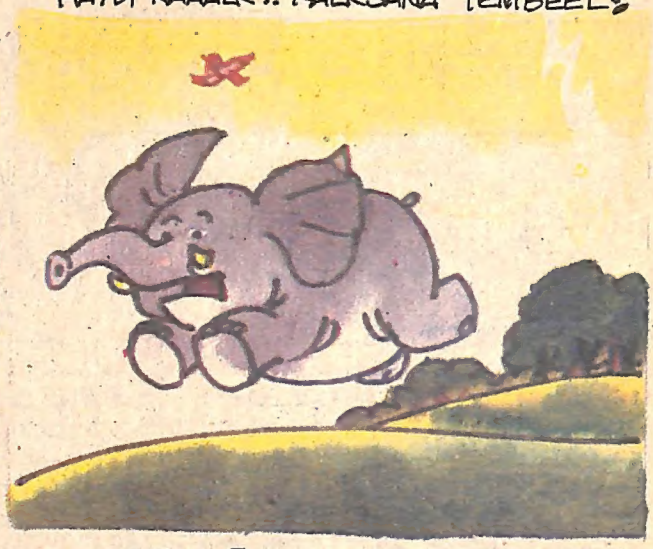

DELİRECEĞİM. KULAKLARINA BAĞIRIYORUM, GENE DE ALDIRMIYORLAR

TEKER TEKER HEPSİNİ DENEYELİM, BAKARSIN BİRİ UYANIR.

HEEEY!

HA?... HI?...

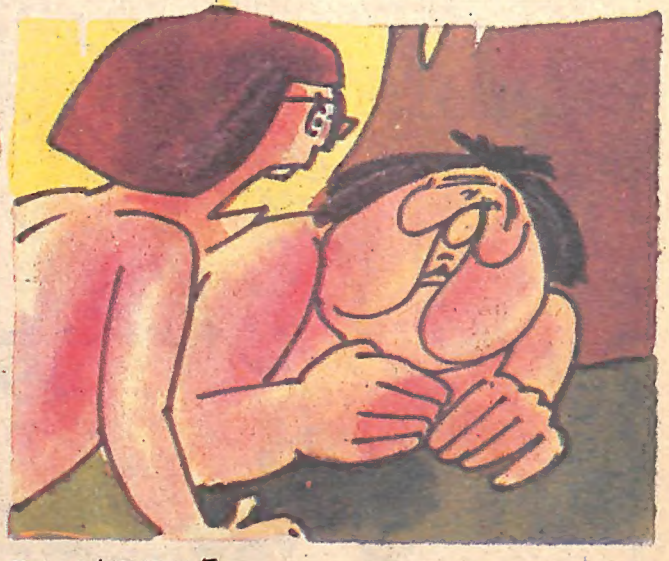

UYANDI İŞTE BİRİ UYANDI..

KİM UYANDI?..

SEN UYANDIN!

BEN Mİ? BEN UYUMUYORDUM Kİ!

Devam Edecek

İKİ ÖYKÜ

YUSUF ATILGAN

ISTRANCA

KÖYDEKİ ilkokul benim çocukluğumda üç sınıflı olduğu için 4'le 5'inci sınıfları Manisa'da okumuştum. Derviş Ali mahallesinde, bir çıkmaz sokakta küçük bir evde otururduk ninemle. Okul yolunda bir yatırın, Ahmet Dede'nin türbesi vardı. Ninem her sabah "Aman oğlum, Ahmet Dede'nin önünden geçerken bir elham okuyup dua etmeyi unutma; yardımı olur sana" derdi. Ben de her sabah türbenin paçavralar bağlanmış parmaklıklı penceresi önünde biraz durup bir elham okur "N'olursun dedeciğim, beni yeniden köye gönder" derdim. Gene de, birkaç ay sonra sınıfta yanımda oturan Doktor Mahmut Bey'in kızı Türkan'ın, sonradan berber olan Nuri'nin ve komşumuz İbrahim'in yakınlıklarıyla yeni çevreme alışmıştım ama ne ders çalıştığım ne de dinlediğim vardı. İlk karnede neredeyse bütün derslerden zayıf almıştım. Daha sonra bir coğrafya dersinde öğretmen bizi masasının başına toplamış büyücek bir kartonun üstüne çizilmiş Türkiye haritasının kimi yerlerini zamklayıp kum dökerek dağları belirtiyor ve adlarını soruyordu. Sınıfın çalışkan öğrencileri hemen yanıtlıyorlardı. Sıra Trakya'ya gelince Karadeniz kıyısında dağların adını sordu. Kimseden ses çıkmadı. Öğretmen o derste Istranca dağlarını anlatırken ben bunu Isparanca sanıp 'Anlaşılan bu dağlarda ısparanca pek çok' diye düşünmüştüm. Köyde kuşkonmaza ısparanca derdik ve mevsiminde toplamak için kırlara çıkardık. Öğretmen bir daha sordu: "Bu dağları kimse bilmiyor mu?" Ben hemen "Isparanca dağları" dedim. Öğretmen bunu Istranca anlayıp "Aferin, demek artık çalışmaya başlamışsın" dedi.

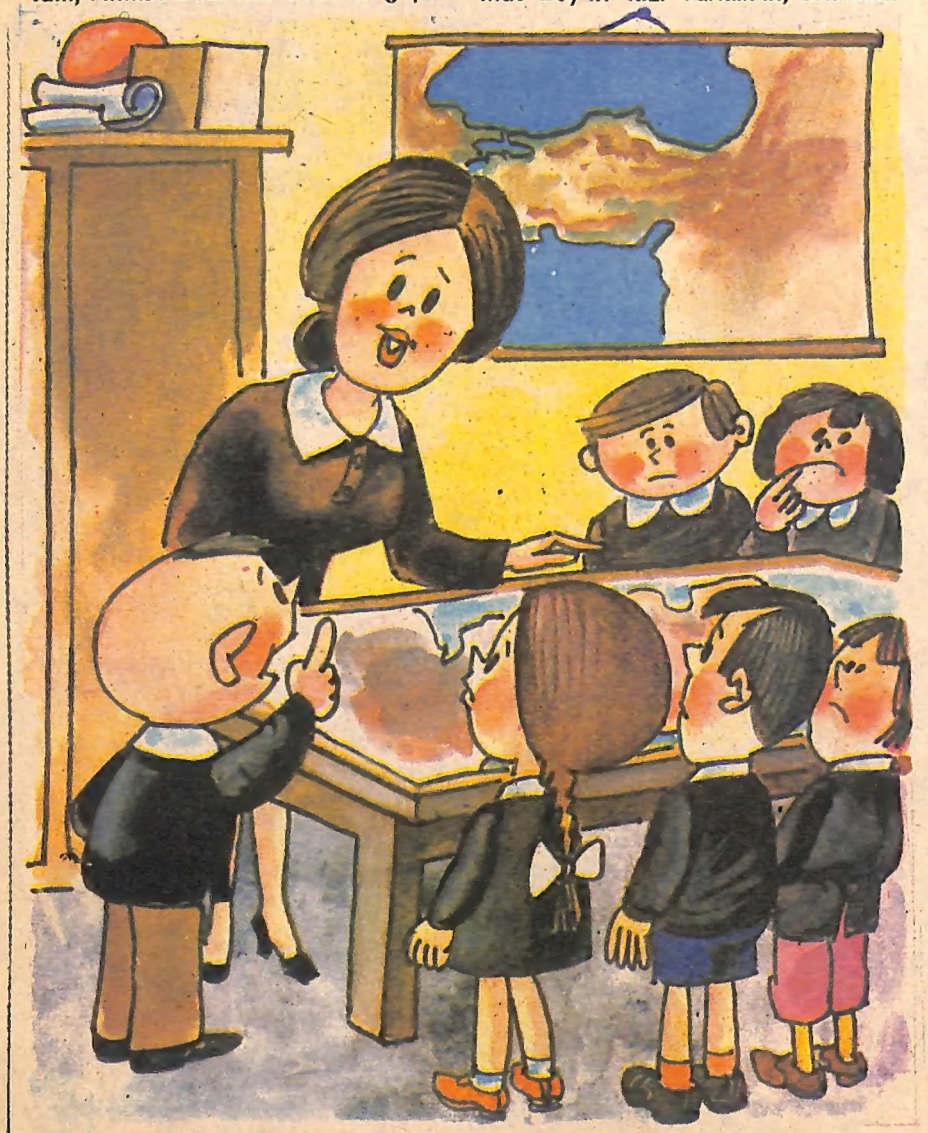

Bu söz pek etkiledi beni, o akşam eve dönünce coğrafya kitabının sayfalarını kesip baştan sona okudum. Ertesi akşam da tarih kitabını okudum. Daha öğretmenin işlemediği dersleri bile biliyordum artık ve boyuna 'aferin' alıyordum. Öğretmen ve arkadaşlarım bendeki gelişmeye şaşıyorlardı. İşte böylece bir 'Isparanca' sözcüğü benim sonradan başarılı bir öğrenci olmamın nedeni oldu.

Bendeki bu değişmeye en çok sevinenlerden biri babamın arkadaşı ayakkabıcı Ramazan amcaydı. Öğretmenim Muhterem Hanım'la konuşmuş, durumumu öğrenmişti. İkinci karnede bütün derslerimin 'pekiyi' olduğunu görünce bana bir gümüş lira verdi. İlk kez bir liram oluyordu. O zamanlar bir lira büyük paraydı. Bununla yirmi ~~halkat~~ 'Dolca' çikolatası alınabilirdi.

Haftada bir gece ninemle Ramazan amcalara giderdik. Çoğu zaman ben onun oturduğu minderin arkasına geçer elimi saçlarında gezdirirdim. Ramazan amcamın üç numara makinayla kestirdiği saçları fırça kılı gibi sertti ve ben bu saçları aşağı yukarı okşamaktan çok hoşlanıyordum. Ninem "Yeter be oğlum, rahat bırak amcanı" dedikçe Ramazan amca "Bırak çocuğu Adviye hanım, rahatsız olmuyorum ben" derdi. Şimdi düşünüyorum da yaşlı bir adamın bir çocuğa böylesine hoşgörülü olması şaşırtıyor beni.

KAVGA

KÖYDE daha postane açılmadığı, kısa sürede köyde neredeyse herkesi adıyla, soyadıyla tanıyıp, herkese kendini sevdiren çalışkan ve değişmez postacımız Mehmet Şenel'in atanmadığı yıllarda cumartesi dışında hergün posta treninden mektuplarımı almak için durağa yürürdüm. Atatürk İlkokulu'nun önünden geçerken çoğu günler öğle paydosu zamanı olduğu için kızlı oğlanlı, cıvıl cıvıl, koşuşup gülüşen bir çocuk kalabalığı içinde bulurdum kendimi, içim açılırdı. Ancak benim ve kimi çocukların neşemizi kaçıran bir olaya da tanık olurdum: Hemen her gün on yaşlarında bir oğlan hızla arkadaşlarının arasından geçerken kimilerinin çantalarını, defterlerini çekip yere düşürür, sürekli 'yapma be'lere aldırmadan kızların örgülü saçlarını çekerdi. Sorup öğrendim: Turan Cengiz'in oğlu Erhan'mış bu oğlan.

Birgün baktım Erhan kızıla çalar sarı saçlı, kendi yaşıtı bir oğlanla tekme tokat kavga ediyor. Attığından çok yumruk yediğini görünce aralarına girip ayırmadım; "Sonunda dengini bulmuşsun" dedim, Erhan birara yere düştü; öteki oğlan üstüne abanıp biraz daha hırpaladıktan sonra kalktı. Erhan da doğrulup kaçarken "Gösteririm ben sana" dedi.

Sarı saçlı oğlana yaklaşıp sordum:

– Adın ne senin?

– Baki.

– Kimin oğlusun?

– Süpürgeci Sadullah'ın.

– Niye dövüştün onunla?

– Canıma tak dedi abi. Hergün defterlerimi çamura düşürüyor. Üstelik sınıf arkadaşım.

halit kıvanç SIZLERLE

TELEVİZYON

BİLİYORUM, çoğunuz, pek çoğunuz televizyon izliyorsunuz. Çocuklar içinde televizyonu sevmeyen, seyretmeyen yok denecek kadar az. Dünyanın hemen her ülkesinde durum aynı. Bir memlekete televizyon geldi miydi, onu ilk benimseyen, onunla ilk dostluk kuran, çocuklar oluyor. Pekiii, şimdi gelelim önemli soruya: İzlediğiniz yayınların, seyrettiğiniz programların size olan etkisi ne? Orada sunulanlar size daha iyi bir insan olarak yetişmenin sırlarını mı veriyor? Yoksa ekranda gördüklerinizi taklit etmeye kalkarak, bilmeden kötü şeyler mi öğreniyorsunuz? Yani... Yani televizyon çocuklara yararlı mı, yoksa zararlı mı? Sizi hangi yöne itiyor ekranda gördükleriniz?

Televizyona sahip ülkelerin hepsinde çözülmeye çalışılan önemli soru da bu... Bilim adamları, araştırmacılar, uzmanlar hep bu düğümü çözmek için çaba harcıyorlar.

Belki duymuşsunuzdur. Televizyona çeşitli adlar veriyorlar. Bazısı "aptal kutusu" diyor. Karşısına geçenleri büyüleyip saatlerce kendine esir ettiği ve başka şey düşündürmediği için takmışlar bu adı.. Seyirciyi aldattığını öne sürenlere göre bir "aptal kutusu" televizyon.. Ama kimi insanlar da, televizyonu vazgeçilemeyen önemli bir buluş sayıyor, hatta geleceğin en etkili iletişim aracı olarak görüyor.

İster "aptal kutusu" diyelim, ister "vazgeçilemeyen sevgili" sayalım, ister "ışıklı pencere" diye dört elle sarılalım, ister "en güçlü iletişim aracı" kabullenelim, ne dersek diyelim, gerçek şu ki: Televizyon 20. yüzyılın önde gelen buluşlarından biri.. Önemli olan, bu büyük buluşu topluma yararlı kullanabilmek.. Hele sizler için, yetişme çağında olan yarının büyükleri için.. Çünkü sizler çoğunlukla gördüğünüzü, duyduğunuzu, okuduğunuzu taklit etmekten hoşlanacak çağdasınız. Bu taklit gücü insanın yaşlanmasıyla azalan bir özelliktir. Şöyle bir düşünün!.. TV'de izlediğiniz dizilerden, seyrettiğiniz programlardan, gördüğünüz kişilerden neler kapıyorsunuz? Aranızda oynarken, bir televizyon dizisindeki kahramana benzettiğiniz olmuyor mu kendinizi? Onun gibi konuşmaya çalışmıyor musunuz bazan? Birbirinize TV dizilerindeki kahramanların adlarını takıp şakalaşmıyor musunuz?

Şimdi sizlerden bir dilekte bulunacağım. Televizyonu hangi gözle izlediğinizi öğrenmek istiyorum. Ve bu öğrendiklerimi de yetkililere, sorumlulara aktarma yoluyla hem size, hem onlara yararlı olmak amacındayım. Bana televizyon hakkında, izlediğiniz yayınlar için neler düşündüğünüzü yazın!. İlle de sayfalar dolusu eleştirmeler yollamanız gerekli değil.. TV programları hakkındaki görüşlerinizi kısaca bildirin. İçinizden geldiğince.. Bu eleştirilerinize, görüşlerinize köşemizde yer vermeye çalışacağım. Belki uzunları özetler, aynı görüşleri birleştiririm. Adlarınızla, soyadlarınızla ve bir de yaşlarınızla yazacağım. Onun için mektuplarınızda adınızı, soyadınızı, hangi kentte veya kasabada yahut köyde yaşadığınızı yazarken, ayrıca kaç yaşında olduğunuzu ve kaçıncı sınıfta okuduğunuzu da bildirin!. Amacım, az önce de söylediğimiz gibi, TV seyircisi sizlerle bu yayınları gerçekleştiren yetkililer, ilgililer arasında köprü görevi yapmak..

Ancak önemli bir uyarım var: Dergiye TV eleştirisi yazacağım diye derslerinizi ihmal etmek yok!. Okul ödevlerini bir kenara bırakmak yok!.. Boş zamanlarınızı değerlendirmede hatırlayın bu isteğimi... Ama sırf bana TV eleştirisi yazmak için, okul ödevlerinizi bırakıp ekran karşısına çivilenmenizi de asla arzulamam.. Bakın tane tane tekrar ediyorum: "Eğer... Eğer boş zamanınız varsa.. Ve bu boş zamanda televizyon izliyorsanız.. Seyrettiğiniz yayınlarla ilgili görüşlerinizi, beğendiklerinizi, beğenmediklerinizi, düşündüklerinizi bir yana not edin. Sonra onları gene bir boş zamanınızda özetleyip yazın ve bana gönderin!.."

TELE YUNUS

ÜLKÜ TAMER

TELE YUNUS'LA KONUŞMA 3

ARTIK Ülkü amcayla konuşmamızın sonuna geldik, sevgili dostlar... "Zaten iki haftadır kabak tadı vermişti," diyeceksiniz. Ne yapayım, bizim televizyonu izleye izleye etki altında kalıyorum.

Ü.T. — Evet, Tele Yunus, sıra müzik programlarında...

T.Y. — Hangisinden başlayayım?

Ü.T. — Hangisinden istersen...

T.Y. — Öyleyse Halk müziğinden başlayayım... Bak, Ülkü amca, halk müziğini çok seviyorum ben. Hele "Yurttan Sesler" korosu bir başlayınca, televizyonun karşısına çivilenip kalıyorum. Keşke bu tür programları attırsalar. Nida Tüfekçi, Neriman Tüfekçi, Mehmet Özbek, Mine Yalçın gibi sanatçıları sık sık izlesek... Ama bazen halk müziği diye öyle şeyler çıkarıyorlar ki karşımıza... Bir de bazı türkileri tutturuyorlar da tutturuyorlar. Neredeyse "Haberler"in arasında bile onları çalacaklar...

Ü.T. — Sözgelimi?

T.Y. — Sözgelimi "Esmerim"... "Ayağında Kundura"... Hepimiz ezberledik bunları. Bizim sınıfta bile sözlerini değiştire değiştire söylüyoruz.

Ü.T. — Birini bana da söyler misin?

T.Y. — Aman, Ülkü amca, yapma... Utanırım. Hem sesim de pek kötüdür. Televizyona çıkanlardan bile kötü...

Ü.T. — Olsun canım, burada biz bizeyiz.

T.Y. — Eh, peki öyleyse... "Ayağında Kundura"yı söyleyeyim. Bizim sınıfta bir Hüsamettin var. Biz ona kısaca "Hüs" deriz. Hepimizden büyüktür. Bazen eline bir cetvel alıp bizi kovalar... Bu türküyü onun için değiştirdik; şöyle yaptık:

"Ayağında kundura
Hüs gelir vura vura
Ellerimi çürüttü
Cetveli kıra kıra..."

Ü.T. — Gerçekten de sesin pek parlak değilmiş.

T.Y. — Söyledim sana...

Ü.T. — Sanat müziğine ne dersin?

T.Y. — Şu "sanat müziği" sözüne kızıyorum doğrusu. Sanki ötekiler "sanat" değil mi? Bu müzikten sevdiklerim var. Sevmediklerim tümen tümen...

Ü.T. — Bir — iki örnek verir misin?

T.Y. — "Yeşil gözlerinden muhabbet kaptım"... Ne demek bu? Nezle ya da grip kapar gibi... "Gözlerim vagonları aradı üzgün üzgün"... Sonra da trenin arkasından baktım süzgün süzgün... Demin sözünü ettiğim Hüs bile böyle şeyler yazabiliyor... Türk Sanat Müziği değil de Türk Mizah Müziği... Ama Hafif müziğe göre yine de iyi sayılır.

Ü.T. — Sevmiyor musun hafif müziği?

T.Y. — Ooo, Ülkü amca, hafif müziğe bayılırım. Ama bizimkilerin çoğu bana hiç de hafif gelmiyor; bayağı ağır geliyor... Onların sözleri sanat müziğinin sözlerinden de hârika!.. Bir örnek vereyim:

"Kapım açık
Arkanı dön ve çık
İstenmiyorsun artık..."

İnsanın "cık cık cık" diyeceği geliyor. Geçen yıl bizim okulun önünde bir karamelâcı vardı. Şeker satardı. Şekerlerin içinden çıkan yazılar bile bunlardan iyiydi bana kalırsa. Ama bunlar karamelâdan çıkmıyor, televizyondan çıkıyor.

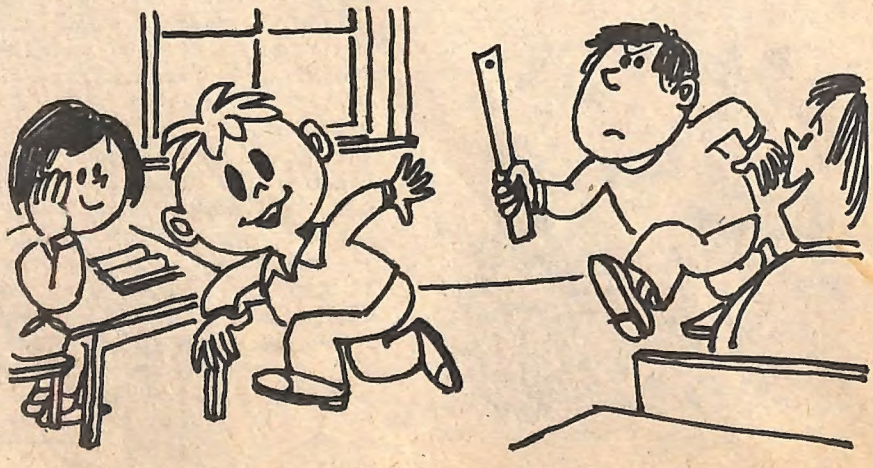

Ü.T. — Anlaşılan Ajda Pekkan'a da kızıyorsun.

T.Y. — Ajda Pekkan en sevdiğim şarkıcılardan biri... Ama niye böyle şeyler söyler. Müziğini seviyorum da sözleri çok komiğime gidiyor. Güzel sözlü şeyler söylese daha iyi...

Ü.T. — Eurovision'da beğendin mi onu?

T.Y. — Doğrusu beğendim. Hele "Petrol"ü söylerken kendimi tutamadım; daldım ekrandan içeri... Arap şeyhi olup onun karşısında ben de göbek attım. Göbek atarken bir petrol kuyusunu devirmişim. Daha doğrusu petrol kuyusunu değil de, bizim salondaki uzun sehpayı devirmişim. Üstündeki vazo tuzla buz oldu. Her zamanki gibi, annemden dayak yedim sonunda...

Ü.T. — Geldik "Reklâmlar"a...

T.Y. — Bak işte, Ülkü amca, hepimizi en çok etkileyen reklâmlar oluyor. Yalnız bizi değil, öğretmenimizi bile etkiliyor... Geçenlerde, Sosyal Bilgiler dersinde, beni tahtaya kaldırdı. İlk soruyu bilemedim. İkinciyi de bilemedim. Üçüncü soruya geçerken, "Sıfır, bu sorunun altındadır," demez mi! "Bira, bu kapağın altındadır," gibi... Benim aklıma da "Perma–Sharp" reklâmı geldi. "Tele Yunus okula gider, Sosyal Bilgiler kitabı kullanır... Tele Yunus korkmaz, Sosyal Bilgiler Kitabı kullanır... Tele Yunus çalışkandır, Sosyal Bilgiler kitabı kullanır," dedim... Öğretmen kızdı, "Sosyal Bilgiler kitabı kullanıyorsun ama hiç bir işe yaramıyor. Ne sordumsa cevap veremedin. Bir de aklınca komiklik yapıyorsun!" dedi. Kulağımı çekti. Benim Tele Yunus'luğuma içerliyor zaten. Başka öğrencilerin kulağını çekmiyor. Ben de "Yok aslında başka öğrencilerden farkımız; ama Tele Yunus'dur bizim adımız," dedim. Öğretmen, "Doğru ikinci adresine!" dedi. Beni sınıfın köşesine yolladı. Ders sonuna kadar orada ayakta bekleyecektim. Ceza olarak...

Daha sonra, öğretmen, öğrencilere döndü. "Nerede kalmıştık?" diye sordu. Kendimi tutamayıp güldüm. "Sümerbank" reklâmında Levent Kırca gelmişti aklıma. Öğretmen de kendini tutamadı; güldü. Bana döndü, "Geç yerine!" dedi. Ben de böylece kurtuldum...

Ama iş orada da bitmedi... Seyfi'yi tahtaya kaldırdı benden sonra. Seyfi, bir soruya yanlış cevap verdi. Öğretmen doğrusunu anlattı. Sözlerini bitirirken, "Anlaşıldı mı, Seyfi?" dedi. Yine güldük. Arkasından Nubar'ı çağırdı. Nubar kalktı; tahtaya giderken, "Nubar geliyooor, tahta sıralardan..." diye bir şarkıya başladı. "Fuar Kolonyası" reklâmındaki gibi... Öğretmen, "Ne o? Şarkı mı söylüyorsun," der demez, kendimizi tutamadık, "Bütün çocuklar şarkıyı söylemeli," diye bağırdık.

Ondan sonra da ders mers kalmadı tabii... Söz televizyona geldi... İşte, Ülkü amca, televizyon ve reklâmlar, yaşamımıza böyle girmiş işte...

Gökyüzünde görülen garip cisimlerle ilgili halk arasında bir çok öykü anlatılır. Peki nedir bunlar? Söylenildiği gibi başka gezegenlerde yaşayan canlıların uzay gemileri midir UFO'lar?

UZAYDAKİ CİSİMLER

KİMİ zaman gökyüzünde görülen ya da insanların gördüklerini iddia ettikleri cisimlere UFO denir. UFO bizim dilimize uçan daire diye geçmiş cisimlerin evrensel adıdır. Uzay tarihi UFO'lara ilişkin pekçok olayla doludur. Bir UFO'nun en iyi görülebileceği yer kuşkusuz uzay boşluğudur. Uzaya çıkan astronotlar ne olduklarını anlayamadıkları cisimleri ya da ışıkları gördüklerini belirtmişlerdir. Bir uzay gemisinin pencereleri çok küçük olduğundan uzay adamlarının bu nesnelerin yapısı üstüne ayrıntılı bilgi vermeleri güçleşmektedir.

Uzayda bir UFO'yla karşılaşan ilk uzay adamı Gemini 4'le uçan James MCDivitt'di. Uzay adamı 15 kilometre uzaklıkta uzantıları olan garip bir nesne gördüğünü söylemiştir. Garip cisim ortadan kaybolmadan önce uzay adamı fotoğraflarını almayı başarmış, ancak filmi banyo ederken hiç birisine raslayamamıştır. Ancak bir süre sonra Amerikan basınında tuhaf bir uzay cisminin görüntüsü yayınlandı ve bunun MC Divitt'in rasladığı UFO olduğu iddia edildi.

Uzaya ilişkin en ilginç

görüntüler Ay'a yapılan Apollo yolculukları sırasında elde edildi. Aya ilk inişi sırasında Apollo 11'in mürettebatı kendileriyle birlikte aynı yöne uçan büyük bir cisime rastladıklarını söylediler. Astronotların anlattıklarına göre cisim çok uzaktaydı. Ancak yukardaki resimde görüldüğü gibi bir görüntüsü vardı. Teleskopla bakıldığı zaman büyük, içi boş bir silindiri andırıyordu. Neil Armstrong cismi açık bir cekete benzetiyordu. Uzay gemisinin görevlileri önce bu bilinmeyen gök cismini kendi roketleri sandılar. Ancak dünyadan verilen bilgilere göre Apollo 11'in roketi kendilerinden 10.000 kilometre uzaklıkta bulunuyordu.

Apollo 12 de yolculuğu sırasında benzer bir cisimin sürekli olarak kendi yollarına parelel olarak gittiğini belirten bir rapor veriyordu.

Şimdiye dek uzayda uçan astronotlar gök boşluğunda gördükleri pekçok tuhaf cismin fotoğraflarıyla döndüler. Bunların bir bölümü kolaylıkla saptanabiliyordu. Ancak bir bölümünün nitelikleri üstüne hiç bir karar verilemiyordu. Gemini 11'in gördüğünü söylediği tuhaf uzay cisminin yıllar sonra bir Sovyet uydusu olan Proton – 3 olduğu anlaşılmıştı. Proton – 3 astronotların kendisini görmesinden 36 saat sonra Dünyanın atmosferine girerken yanarak parçalanmıştı.

UFO'lar üstüne verilen bilgilerin çoğunluğu şaşırtmalara ve bilimsel yanılgılara dayanır. Örneğin, Gemini 12'nin gördüğünü belirttiği UFO'nun sonraları bir fırlatma roketi olduğu ortaya çıktı. Bir başka fotoğrafta görülen ve bir UFO olduğu sanılan parlaklığın ise kamera merceklerinin içindeki bir yansıma olduğu anlaşıldı. Gemini 12'nin bir başka yolculuğu sırasında ise uzakta garip bir cismin fotoğrafı çekilmişti. Ancak bunun da sonraları bir yapma uydu olduğu açıklık kazandı.

Ama asıl ünlü UFO'lar dünyadan görülenlerdir. Amerikalı pilot Kenneth Arnold küçük uçağıyla Kayalık Dağlar'da uçarken uzakta bir takım uçan daireler gördüğünü iddia etmişti. UFO tarihinde görülen ilk "resmi" UFO'lar bunlardır. Aslında UFO'lar üzerine yapılmaya çalışılan bilimsel açıklamaların tarihi çok eskilere uzanır. 9 Ağustos 1762'de İsviçreli gökbilimci de Rostan dışında bir halka bulunan çok büyük ve kara bir cisim gördüğünü söylemişti. Yine İsviçreli bir başka gökbilimci aynı cismi gördüğünü iddia etmişti. Gökyüzünde görülen bir başka garip cisim de Profesör Bonille tarafından görülmüştü. 1880'lerin başlarında çeşitli gözlemevlerinde teleskop yoluyla pekçok ilginç gök cisminin fotoğrafları alınmıştı. Profesör Bonille'nın fotoğrafının çekmeyi başardığı gök cismi bunların arasında en ünlüsüdür.

Ay'ın oluşumu üzerine belki en ilginç kuramı Rus bilimadamları Mikhail Vasin ve Alexander Shcherbakov ortaya atmıştır. Bu bilimadamları Ay'ın bir yapma uydu olduğunu ileri sürüyorlardı. Onlara göre Ay tıpkı Nuh'un gemisi gibi bir şeydi. Yabancı gezegenlerdeki yaratıklar yaşama olanaklarını yitirdikleri zaman Ay'ı yapmışlar ve dünyanın yörüngesine oturtmuşlardı. Yani onlara göre Ay en büyük UFO oluyordu. Tabii bilimsel açıklamalara ters düşen bu düşünce günümüzde yalnızca bir düş ürünü olarak kalıyor.

Bir de insanların yaptıkları UFO'lar var. Yüzyılımızın başından beri bilim-kurgu filmlerinde çeşitli uzay araçları ve uçan daireler görürüz. Bildiğiniz gibi ilk bilim-kurgu filmi olan "Aya Yolculuk" 1902 yılında Fransız yönetmen Georges Melies tarafından yapılmıştı. Ama sinemada ilk UFO 1909 yılında Charles Urban'ın yönettiği filmde görüldü. Bilim-kurgu filmlerinde en başarılı olanlar ise Alman sinemacılardı. Örneğin Aydaki Kız adlı filmde gösterilen roket o kadar özgündü ki, yetkililer filmin yok edilmesini kararlaştırdılar. Casusların filmi elde etmesinden korkmuşlardı. Günümüzde yaygınlaşan uzay filmlerinde çeşit çeşit UFO'ları görme olanağımız var.

RESİMLER

Yukardaki fotoğraflarda uzayda UFO'larla karşılaşan astronotlar görülüyor. Aşağıdaki fotoğrafta Neil Armstrong'un gördüğü UFO yer alıyor.

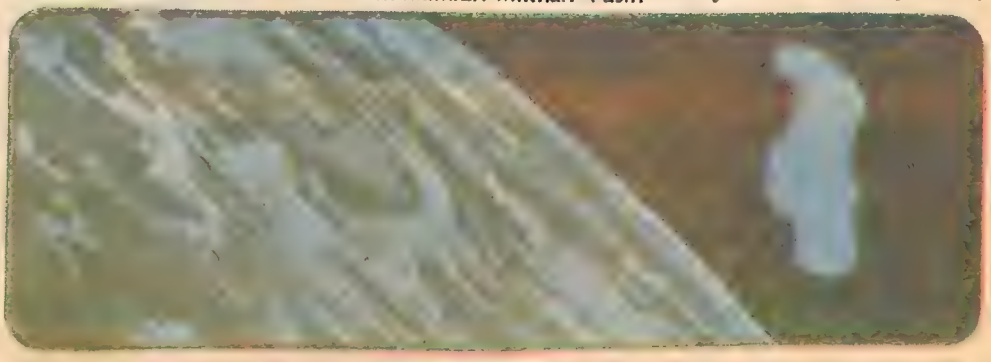

PITIRCIK'IN SERÜVENLERİ

Yazan: GOSCINNY Türkçesi: VİVET KANETTİ Resimler: SEMPE

GİZLİ MESAJ

DÜN tarih sınavı sırasında müthiş bir şey oldu. Sınıfın birincisi ve öğretmenin kuzusu olan Çarpım parmağını kaldırdı ve:

— Öğretmenim! Bu öğrenci kopye çekiyor! diye bağırdı.

— Doğru değil, pis yalancı! diye bağırdı Gümüş.

Öğretmen geldi, Gümüş'ün ve Çarpım'ın kağıtlarını aldı, Gümüş'ün yüzüne baktı, Gümüş ağlamaya başladı, öğretmen kendisine bir sıfır attı, sınav bitince de onu müdürün odasına götürdü. Öğretmen tek başına döndü sınıfa, bizlere:

— Çocuklar, Gümüş büyük bir suç işledi, dedi. Arkadaşından kopye çektiği yetmiyormuş gibi, suçunu da kabul etmedi, böylece dürüstsüzlüğüne bir de yalancılık ekledi. Bu nedenle müdür, Gümüş'ü iki günlüğüne okuldan uzaklaştırdı. Umarım bu ona ders olur, dürüstsüzlüğün hiç bir zaman iyi sonuçlar vermediğini anlar. Şimdi defterlerinizi çıkarın, imla yapacağız.

Teneffüste canımız çok sıkkındı, Gümüş arkadaşımızdır çünkü, okuldan uzaklaştırıldınız mı da anne babalar mutlaka olay çıkarırlar, bir sürü şeyi size yasak ederler.

— Gümüş'ün öcünü almalıyız, dedi Sırım. Gümüş bizim takımdandır, Çarpım'dan öc almalıyız. Bu ona ders olur, soytarılık yapmanın hiç bir zaman iyi sonuçlar vermediğini anlar.

Biz hepimiz tamam dedik, sonra Dalgacı:

— Çarpım'dan nasıl öc alacağız? diye sordu.

— Onu okul çıkışı bir güzel pataklayabiliriz, dedi Toraman.

— Olmaz, dedi Tınğır. Gözlüklü olduğunu ve onu pataklayamadığımızı biliyorsun.

— Bir daha onunla hiç konuşmasak? dedi Dırdır.

— Zaten hemen hemen hiç konuşmuyoruz onunla, dedi Lüplüp. Kendisine küstüğümüzün farkına bile varmaz.

Biz de bunu kendisine bildiririz, dedi Dalgacı.

— Gelecek sınava hepimiz deli gibi çalışıp sınıfın birincisi olalım mı? dedim.

— Sen çıldırdın galiba? dedi Dalgacı, alnına vurarak.

— Ben buldum, dedi Sırım. Bir dergide okumuştum. Maskeli bir haydut olan kahraman zenginlerin parasını çalıp yoksullara veriyordu, paralarını geri almak için zenginler yoksulları soymaya kalkınca da, onlara bir mesaj yolluyordu. "Mavi Şövalyeyle alay edilmez" diye. Düşmanlar çok korkuyorlar, fakirleri soymaya cesaret edemiyorlardı.

— Ama Çarpım, yüzümüze maske taksak bile mesajı bizim yolladığımızı anlar, biz de cezalandırılırız, dedim.

— Hayır efendim, dedi Sırım. Bir filmde görmüştüm, haydutlar yazıları tanınmasın diye, gazetelerden kestikleri harfleri beyaz kağıda yapıştırarak yazıyorlardı mesajlarını, kimse de filmin sonuna kadar mesajı onların yolladığını anlamıyordu.

Biz bu fikri çok parlak bulduk, Çarpım öc almamızdan o kadar korkacaktı ki belki okulu bile terkedecekti. Oh olsun!

— Ne yazacağız Çarpım'a? diye sordu Lüplüp.

— "Öc alanlarla alay edilmez!" diye yazacağız, dedi Sırım.

Hepimiz, "Yaşasın!" diye bağırdık ve mesajı Sırım'ın hazırlamasına karar verdik.

Ertesi gün okulda Sırım'ın çevresini sardık, mesajı hazırlayıp hazırlamadığını sorduk.

— Hazır, dedi Sırım. Hatta gazetesini kestim diye babam olay çıkardı, henüz onu okumamışmış, suratıma bir tokat indirdi, tatlı yememi de yasak etti. Üstelik dün akşam sütlaç vardı.

Sırım bize mesajı gösterdi, birbirinden farklı harflerle yazılmıştı, biz bunu çok beğendik. Bir tek Sırım, mesajın rahat okunmadığını söyledi.

— Ben sütlaç yemiyorum, makas ve tutkallarla deli gibi çalışıyorum, sonra da bu salak yaptığımızı beğenmiyor! Gelecek sefere mesajı kendin hazırlarsın, iyi valla, dedi Sırım.

— Haaa? diye bağırdı Tınğır. Asıl salak sensin, salak!

Bunun üzerine dövüşmeye başladılar, denetmenimiz Karagöz, asıl adı değildir bu, koşarak yetişti, Sırım'la Tınğır'a, vahşiler gibi dövüşmelerinden bıktığını söyledi ve ikisini de cumartesi cezaya bıraktı. Allahtan Karagöz mesajı alamadı, çünkü Sırım dövüşe girişmeden önce Dalgacı'ya vermişti onu. Sınıfta, Dalgacı'nın mesajı bana geçirmesini bekliyordum. Çarpım'ın en yakınında oturan olduğum için, mesajı ben koyacaktım sırasının üstüne. Kağıdı görünce, suratı çarşaf olacaktı Çarpım'ın.

Ama Dalgacı, sırasının altında tuttuğu mesaja bakıp duruyor, yanında oturan Dırdır'a bir şeyler soruyordu. Öğretmen birden bağırdı:

— Dalgacı! Söylediklerimi tekrarla! diye.

Dalgacı ayağa kalkıp bir türlü ağzını açmayınca da, öğretmen:

— Çok iyi, çok iyi! Bakalım arkadaşın senden daha dikkatli mi dinliyor? Dırdır söylediklerimi tekrarlar mısın lütfen?

Dırdır kalktı, ağlamaya başladı, öğretmen ikisine de "Sınıfta maskaralık yapacağıma dikkatle dersi dinlemeliyim, çünkü okula eğlenmeye değil bir şeyler öğrenmeye geliyorum" cümlesini yüz kere yazmalarını söyledi.

Arkamızda oturan Toraman mesajı Lüplüp'e geçirdi. Lüplüp mesajı bana verdi ve öğretmen:

— Bugün ne oluyor size böyle? Toraman, Lüplüp, Pıtırcık! O kağıdı hemen buraya getirin! Hadi! Boşuna gizlemeye çalışmayın, gördüm. Hadi? Bekliyorum, dedi.

Lüplüp kıpkırmızı oldu, ben ağlamaya başladım. Toraman suçun kendisinde olmadığını söyledi, öğretmen geldi mesajı aldı, içindekileri okuyunca gözlerini faltaşı gibi açtı, yüzümüze baktı:

— Öc alanlarla alay edilmez. Bu maskaralık da nenin nesi? Yok, öğrenmek bile istemiyorum aslında, beni ilgilendirmiyor. Böyle saçmalıklarla uğraşacağınıza, derslerinizi çalışsanız daha iyi edersiniz. Üçünüzü de cumartesi cezaya bekliyorum.

Teneffüste Çarpım sırıtıyordu. Ama sırıtmakla pek akıllıca bir iş yapmıyor, bu öğretmenin kuzusu.

Çünkü öc alanlarla hiç de dalga geçilmez, ne yani yalan mı?

Öc ALanlarla
alAy eDilMez

şiirler

abdülkadir bulut

HACI LEYLEK

Anneciğim leyleklerin
Tırnak makasları olsaydı
Gene böyle uzun bacaklı
Ve bu kadar uzun gagalı
Olurlar mıydı?

ATEŞBÖCEĞİ

Ateşböceğini çok seviyorum
Böceklerin tek ışıklı olanı
Baksanıza hiç söndürmüyor
Lambasını

GÜNEBAKAN

Yüzümü güneşe döndürdüğümden
Kimileri bana gündöndü diyor
Kimileri de günebakan
Bunda şaşılacak ne var
Hiç karanlığa bakılır mı
Aydınlık varken

test

MATEMATİK

EĞLENDİRİCİ VE DÜŞÜNDÜRÜCÜ PROBLEMLER

1. Dört kişi hamama giderler. Hamamcı ücret olarak şöyle bir koşul ileri sürer: "Sıra ile gireceksiniz, kasaya bakacaksınız. Kasada kaç para varsa o kadar para koyup on lira alıp gideceksiniz." Hepsi hamamcının dediğini yapar, sonunda kasada hiç para kalmaz. Acaba kasada kaç para vardı?

2. 15'in karesi 225, 16'nın ise 256'dır. 17 ve 18 sayılarının karesini çarpma işlemi yapmadan bulabilir misiniz?

3. Bir babaya kızları yaşını sorarlar. Baba yanıtlar: "Yirmi yıl önce yaşım yaşlarınızın toplamının iki katıydı. Şimdi ise yaşlarınızın toplamından bir fazladır." Kızların sayısı iki olduğuna göre babanın yaşı kaçtır?

4. 960 metreküplük toprak yığınını bir seferde 15 metreküp toprak alan büyük kamyonlarla boşaltmışlar. Bu iş için dört kamyon kullanılmış. Acaba her kamyon kaç sefer toprak atmıştır?

ARMAĞANLI SORULAR

Sevgili çocuklar size bu hafta 9'uncu sayımızdaki sorularımıza doğru yanıt verenlerin adlarını ve soruların doğru yanıtlarını açıklayacağız. Ancak daha önce birşey belirtmek istiyoruz. Gönderdiğiniz mektuplara adınızı, soyadınızı ve adresinizi yazmayı unutuyorsunuz. Gelen yüzlerce zarf içinden çıkan mektupların hepsini ilk anda tek tek incelemek olanaksız. Onun için adsız, adressiz mektuplarınızı, sonradan yanıtları değerlendiren arkadaşımız farkedince iş işten geçmiş oluyor. Örneğin bu hafta doğru yanıt verdiği halde adını ya da adresini yazmayı unutan üç arkadaşınız var. Bir şeyi daha belirtmek istiyoruz. Bu hafta yanıtlarını verdiğimiz soruların size epeyce zor geldiğini gelen yanıtlardan anladık. O adını ya da adresini yazmayı unutan üç arkadaşınızı hariç tutarsak yalnızca yedi arkadaş doğru yanıtları bildiler. Adları şöyle: Ahmet Erkoca – İstanbul, Ünal Temizyürek – Ankara, Murat Tarakçı – İstanbul, Gülçin Derelioğlu – İstanbul, Sedat Nalcı – İstanbul, Mutlu Akçasoy – Ankara, Muharrem Gökçe – Eskişehir. Kitapları adreslerine postalandı. İlgilerinize teşekkür ederiz. Doğru yanıtlar şöyleydi: 1. Papirüs, 2. Artemis Tapınağı – İzmir – Efes, (Selçuk), Karya Kralı Mausolus'un Mezarı – Bodrum – Muğla, 3. Nemrut Dağı – Adıyaman.

SORULAR:

1. Neyin saniyedeki hızı 300.000 kilometredir?
2. Altı kenarı olan şekle Yunancada Hexagon denir. Yedi kenarlı şekle ne dendiğini biliyor musunuz?
3. Altı kibrit çöpünü öyle yerleştirin ki, herbiri diğer ötekilere değsin. Bize bunu çizerek gönderin.

5. 3'e bölündükten sonra 6 eklendiğinde 33 olan sayı hangisidir?

6. 6 reçel kavanozuyla 3 kg. şekerin ağırlığı toplam 21 kg. dır. Bir kavanoz reçelin ağırlığı kaç kilogramdır?

7. Bir maymun 30 metre derinliğinde bir kuyuya düşmüş. Her gün 3 metre tırmanıyor ama geceleri 2 metre geriye kayıyormuş. Kuyunun ağzına kaç günde tırmanır?

8. Günde 0.850 kg. et yiyoruz. Bir ayda kaç kg. et yeriz?

9. Babam şimdi 49 yaşında. Ağabeyim doğduğu zaman 26 yaşındaymış. Ağabeyim benden 10 yaş büyük. Ben kaç yaşındayım?

10. Manavdan sekiz elma aldık. Bu elmaların birisi hafif. İki kez tartı işlemi yaparak bu hafif elmayı nasıl bulursunuz?

11. İki çocuk bilye oynamaktadır. Biri diğerine sorar: "Kaç bilyen var?" Diğeri yanıtlar: "Ben sana bir bilye verirsem, bilyelerimiz eşit olacaktır. Sen bana bir bilye verirsen, benimki, seninkinin iki katı olacaktır." Her birinin kaçar bilyesi var?

12. Bir havuzda yüzen kayığın su düzeyinden itibaren yüksekliği 6 cm. dir. Havuzdaki suyun yüksekliği dakikada 2 cm. artırılmaktadır. Kayık kaç dakika sonra batar?

ALAN VE HACIM PROBLEMLERİ

1. Boyu eninin üç katı olan dikdörtgenler prizması biçiminde bir kutunun boyu 27 cm. yüksekliği de 4.5 cm. dir. Bu kutunun alanı kaç cm2. dir?

2. 4 km2.lik alanı 500 m2. lik parsellere ayırmış ve her parseli 20 bin liraya satmışlar. Bu satıştan kaç lira kazanılmıştır?

3. Kenar uzunlukları 16 cm. olan karenin içindeki taranmış kısmın alanı kaç cm2. dir?
(sayfa 279 şekil 15)

4. Üçgen prizma biçiminde bir demirin yüksekliği 30 cm.dir. Priz-

manın tabanı dik üçgendir. Bu dik üçgenin kenarları 6 ve 8 cm. dik açı karşısındaki kenar da 10 cm. dir. Yüzölçümü hesaplayınız.

5. Çevresi 18 m. uzunluğunda, uzun kenarı 5 m. olan dikdörtgen bir odanın duvarları, kısa kenarlarından biri hariç, 1.5 m. yüksekliğinde tahta ile kaplanacaktır. Kullanılan tahtanın alanı ne kadardır?

6. Yarıçapı 2 cm. yüksekliği 5,5 cm. olan silindirin alanı kaç cm2. dir?

7. Bir kenarı 15 dekametre olan kare biçimindeki bir bahçenin çevresine geçirilecek beş sıra telin kilometre cinsinden uzunluğu nedir?

8. Daire biçimindeki bir çiçek bahçesinin çapı 14 metredir. Bu bahçenin tam ortasında çapı 2 metre olan bir havuz vardır. Kalan kısım ise beş eşit parçaya bölünerek, beş çeşit çiçek ekilmiştir. Bir bölümün alanı ne kadardır?

9. Dikdörtgen biçimindeki bir odanın uzun kenarı 6 m. dir. Kısa kenarı ise bunun yarısı kadardır. Bu oda metrekaresi 600 liradan bir halı ile döşense kaç lira tutar?

10. Kenar uzunlukları 60 cm. olan küp biçimindeki kutulardan kaç tanesini, kenar uzunluğu 3 m. olan küp biçimindeki büyük bir kutunun içine yerleştirebiliriz?

11. Bir alanın çevresinde çember dolaştıran bir çocuk çemberin 350 kez döndüğünü sayıyor. Çemberin çevresi 1,5 m. olduğuna göre alanın çevresi kaç hektometredir?

12. 2,8 hl. lik bir bidon gazyağı ile doludur. Bakkal bir müşteriye 7 litre verebiliyor. Kaç müşterisine gazyağı verebilir?

Yanıtlar 59.sayfada

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

SOSYAL BİLGİLER:
1. C 2. B 3. C 4. A 5. B 6. A
7. D 8. D 9. B 10. B 11. D
12. C 13. A 14. B 15. D 16. B
17. A 18. C 19. D. 20. A

GENEL KÜLTÜR
1. A 2. A 3. C 4. D. 5. B 6. A
7. C 8. B 9. C 10. B 11. A
12. B 13. D 14. B

GENEL KÜLTÜR

Bu hafta size ünlü matematik bilginlerini soracağız. Bakalım kaçını tanıyabileceksiniz.

1. 1596 yılında Fransa'da doğdu. Ünlü bir felsefeci olduğu kadar matematik alanındaki büyük keşifleriyle de tanınmıştır. Koordinat sistemini keşfi ve geometri problemlerine uygulaması ile matematiğe büyük bir hizmet görmüştür. "Düşünüyorum o halde varım" sözü ona aittir. 1650 yılında ölen bu ünlü bilim adamı kimdir?

2. İsadan önce 287 — 212 yılları arasında Siraküza'da yaşamıştır. Alan ve hacim problemlerinin çözülmesinde bulduğu yöntemler matematik alanına büyük hizmetler getirmiştir. Kürenin hacmini ilk o hesaplamıştır. (Pi) sayısını da doğru hesaplayan gene o'dur. Romalılar Siraküza'yı işgal ettikleri sırada bu büyük bilgini de öldürmüşlerdir. Onu tanıdınız mı?

3. Ünlü bir matematikçidir. İsadan önce 570—500 yılları arasında yaşamıştır. Aynı zamanda ünlü bir felsefecidir. Dik açılı üçgen için bulduğu bir teoremi hepimiz iyi biliriz. Astronomiye de büyük katkıda bulundu. Bu bilgin kimdir?

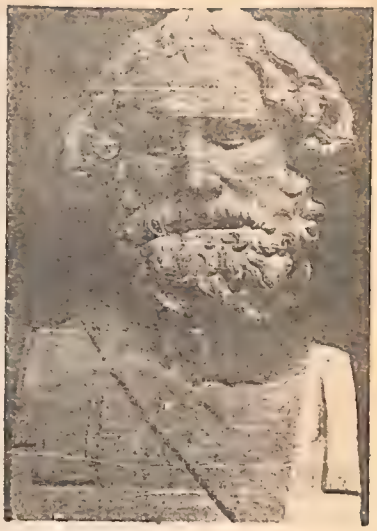

İkinci soruda sözü edilen Yunanlı matematik

4. Ünlü Yunanlı geometricidir. Nerede ve hangi tarihlerde yaşadığı kesin olarak bilinmiyor. Ancak İ.Ö. 300 yıllarında ve Mısır krahının çağrısı üzerine İskenderiye'de yaşadığı sanılmaktadır. Bıraktığı bir çok yapıt arasında 13 ciltlik "Elemanlar" adlı yapıtı ünlüdür. Geometri bilgisinin kurucusu sayılır. Kim olduğunu bildiniz mi?

Birinci soruda sözü edilen ünlü Fransız matematikçi ve düşünür.

İP OYUNLARI

devrim alpöge

DÜĞÜMLÜ OYUNU

Bu hafta sunacağım oyunun adı Düğümlü. Bu adı ilk başlarda atacağımız bir düğümden dolayı verdim. Oyunu oynayabilmek için, geçen oyunda olduğu gibi 3 el (yani 2 kişi) gerekiyor.

ALIŞTIRMALAR

Altıgen ve Dörtgen düzeni, "avuç ipi"nin anlamını daha önceki yazılarda anlatmıştım. Resimlerde iplerin kesişmesini nasıl gösterdiğimi de açıklamıştım. Parmakların kısa adı ise şöyleydi:

SOLBAŞ — sol başparmak;
SOLİŞ — sol işaret parmağı;
SOLKÜ — sol küçük parmak;
SAĞBAŞ — sağ başparmak;
SAĞİŞ — sağ işaret parmağı;
SAĞKÜ — sağ küçük parmak.

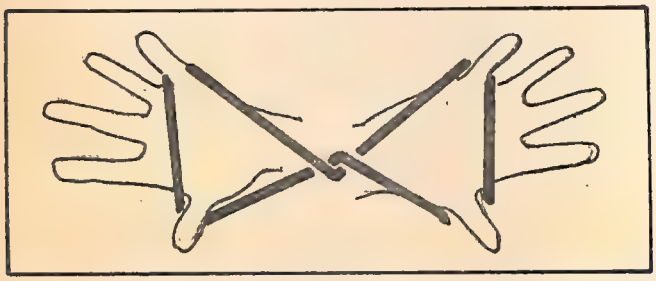

İpi 2 defa çevirerek oyuna başlayın ve yukarıda görüldüğü gibi Dörtgen Düzene benzer düzeni kurun. Sonra da Altıgen Düzen'de olduğu gibi önce SAĞİŞ, sonra SOLİŞ ile avuç iplerini alın. Aşağıdaki duruma geldiniz.

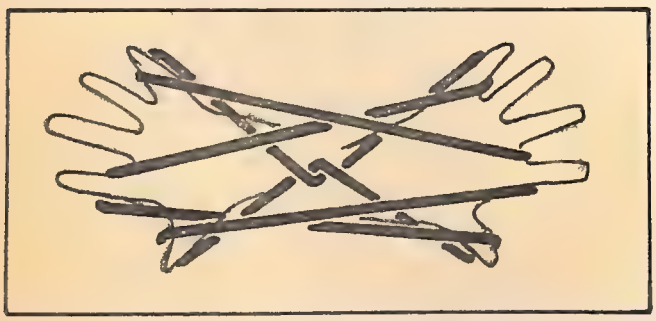

SAĞKÜ ile SOLKÜ'yü bırakın. SAĞBAŞ ile SOLBAŞ arasındaki ipi iyice gerin, ve SAĞİŞ ile SOLİŞ'i biraz gevşek tutun. Böylece tam ortada baklava biçimli bir eşkenar dörtgen oluşur. (Ben bu boşluğu resimde (A) ile gösterdim. Resmi dikkatle inceleyin.)

Şimdi de arkadaşınız (A) ile işaretli boşluğa elini aşağıdan yukarı doğru soksun.

Arkadaşınız elini geçirince SAĞİŞ ile SOLİŞ'i bırakın. Başparmaklarınızı iyice gererek arkadaşınızın bileğindeki düğümü iyice daraltın. Aşağıdaki duruma geldik.

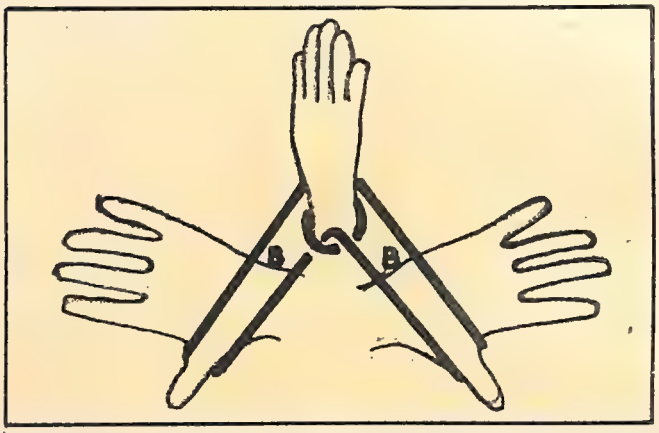

SAĞKÜ ile SOLKÜ'yü resimde (B) ile işaretli yerden sokarak ipi alın. Önce SAĞİŞ, sonra SOLİŞ ile avuç iplerini alın ve Altıgen Düzene geçin.

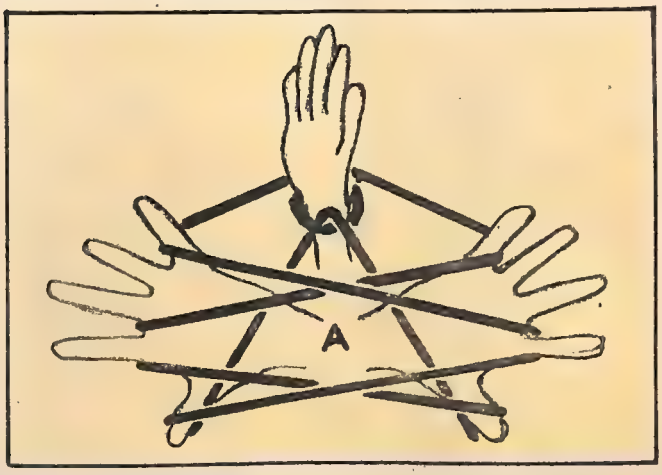

Arkadaşınız elini yeniden (A) ile gösterilen orta boşluktan (aşağıdan yukarıya doğru) soksun. İpler iyice biribirine karıştı artık. Bundan kurtulmak için SAĞİŞ, SAĞKÜ, SOLİŞ, SOLKÜ'yü bırakın ve başparmakları hızla gerin. Böylece arkadaşınızın bileğindeki düğüm çözülmüş ve ikiniz de ip karmaşasından kurtulmuş olacaksınız.

size bir mektup var

Özgür Kardeş,

Mektubunu aldım. Selim Şahin'in boğuluşuna çok üzülmüşsün. Buralarda herkes üzüldü. Nasıl üzülmesin ki anasının tek dayanağıydı. Diyorlar ki sabahlara dek ağlayıp duruyormuş anası.

Bizim buralarda gencecik biri öldü mü ya da başına bir yıkım, bir kötülük geldi mi ardından türkü yakarlar. Daha çok yaşlı kadınlar yakar bu türküleri. Ağıt da derler bunlara. Selim Şahin için de bir türkü yakmışlar. Kim yakmış, kim çıkarmış? Bilmiyorum. Ne zaman söylediğini duysam için cızz eder. Yüreğim yanar. Bak bir bölümünü sana yazayım. Ama seni üzmek için değil, bilesin diye yazıyorum:

Şeytan köprüsünü geçemedim oy
Karardı gözlerim seçemedim oy
Ektiğim ekini biçemedim oy.
Babam yok ki gelsin beni arasın
Dertli anam ılgınları tarasın.

Dediğin çok doğru Özgür kardeş. Bizler büyüyünce, elimiz iş ve ekmek tutunca bu işler değişir. Almanya'daki ağabeyim izinli geldi. O da öyle diyor. Oraları anlatıyor. Bildiğin gibi değilmiş. O senin gönderdiğin, bakmayı istemediğim köprü kartı vardı ya, ağabeyime gösterdim de "oralarda böyle kaç köprü var. Lafı mı olur bunların." diyor.

Mektubunda yazdığın "Köyde Bahar" şiirine gelince, sevmedim. Bizim köydeki bahara hiç benzemiyor. Sen de diyorsun ya, kitaplarda bize bellettikleri şeylerin çoğu gerçek değil. Yazarsız da. Ezberliyoruz o kadar. Bunu bana Almanya'dan izinli gelen ağabeyim de söyledi. Bir şiir ezberliyordum geçende. Adı "temizlik". Şöyle başlıyor şiir:

Ellerime yüzüme
Bir bakınız ne pembe
Olsa olsa bu kadar
Temizlik güllerde var.

Bu şiiri okudukça ağabeyim gülüyordu. Canım sıkıldı. "Niye gülüyorsun" diye sordum. "Yoksa yanlış mı okuyorum?" Ağabeyim yok "dedi, " güzel okuyorsun, yanlışın manlışın da yok. Ama şu ellerine bak bakalım şiirde anlatılan gibi mi?"... Baktım. Ellerim kirliydi. Çatlak çatlaktı. Şiirde anlatıldığı gibi değildi. Nasıl şiirdeki gibi olsundu? Tarlada, ahırda çalışıyoruz. Belli ki bizim için yazılmamış bu şiir. İşte senin o dergiden aldığın şiir de öyle.

Ağabeyim bana gönderdiğin mektupları da okudu. Çok hoşlandı senden. "Besbelli iyi bir çocuk, altın gibi yüreği var" diyor senin için. Haa ben de sınava girdim. Öğretmenimiz bize birkaç kez denetmişti sınıfta. Ne ki bu kadar güç değildi. Bir de süreleri çok kısa. Başlamayla bitmesi bir oluyor. Birçok soruyu yapamadım bu yüzden. Bilmediğimden değil de yetiştiremedim. Hele bayağıkesirle ondalık kesirleri hiç yetiştiremedim. Şekil soruları vardı. Yuvarlak yuvarlak, dörtlü dörtlü şekiller vermişler onları da pek beceremedim. Ancak kelimelerle ilgili olanları eksiksiz yaptım. Bilmem ki bir onlarla da kazanılır mı?

Ağabeyim diyor ki "kazanamazsan dert etme, hiç de üzülme. Herkes okuyacak değil ya.. İşçi, sanatçı da gerek bu memlekete "diyor. "Kazanamadın mı seni İstanbul'daki ağan yanına götürürüz, bir sanata koruz. Sonra sanatı öğrenirsin, istediğin yerde iş bulursun. Köyde kalacak değilsin. Köy bizi doyursa Almanya'da ne işimiz vardı" diyor. Ağabeyim Almanya'da motorculuğu iyice ilerletmiş. Temelli dönünce İstanbul'a yerleşecekmiş. Bilmem artık. Kazanırsam giderim, kazanamazsam ağabeyimin dediği olur.

Bizim de derslerimiz kesildi. Ben mezun oldum. Bitirdim okulu. Kasabaya inince diploma için fotoğraf çektirdik. Birini bu mektupla birlikte sana gönderiyorum. Aloş da bitirdi okulu. Onu İmam Hatip Okuluna gönderecek babası. Oysa Aloş da benim gibi öğretmen okuluna gitmek istiyordu.

Geçen hafta da yine kötü bir şey oldu köyde. Bizimle birlikte bu yıl ilkokulu bitiren bir arkadaşımız öldü. Adı Süleyman'dı. Birdenbire öldü. Ona da çok üzüldük. Süleyman köyden birkaç çocukla birlikte eşekleri otlatmaya götürmüş. Taa Kanlı Kayanın dibine götürmüşler eşekleri. Köye bir saat uzaktadır bu Kanlı Kaya. Bir mektupta sana o kayaya neden Kanlı Kaya adını takmışlar yazarım. Eşekleri yayılmaya bırakmışlar. Heybe deriz biz. İçine öteberi koymaya yarar iki gözü olan kıldan dokunmuş bir tür torba. Ot yolmuş, heybeleri de doldurmuşlar. İçlerinden biri haydi göbek toplayalım demiş. Toplayalım demişler. Oradaki meşeliklere dağılmışlar.

Sen göbek nedir bilmezsin. Sanırım siz ona mantar diyorsunuz. Çünkü ders kitabında okurken hep mantar mantar diye geçiyor onun adı. Öğretmenimiz de mantarın bizim göbek dediğimiz şey olduğunu söyledi. İşte meşelerin altını aramışlar, çalıların dibine bakmışlar. Sonunda epeyce göbek toplamışlar. Yıkamışlar orada. Sonra ateş yakmış göbekleri köz üzerinde pişirmişler. Güle oynaya yemişler. Biraz sonra Süleyman'la birlikte iki çocuğun miğdesi bulanmış. Ama Süleyman'ınki çok fenaymış. Köye zor yetiştirmişler. Ne yapmışlarsa nafile. Süleyman'ı kurtaramadılar. Öldü. Anamın bir sözü var. Diyor ki "köy yeri, dert yeri".

Mektubunu beklerim sevgili kardeşim.

Yeter Sarıgül

OLİMPİYATLAR

HALİT KIVANÇ anlatıyor

ZATOPEK
AİLESİ KİMSEYE ALTIN BIRAKMIYOR

HELSİNKİ Olimpiyatları bir bakıma "Zatopek ailesinin zaferi" demekti. Dört yıl önce Fransızların Cezayir asıllı atleti Mimoun'u geride bırakarak 10 bin metreyi kazanan Çekoslovak atleti Emil Zatopek, 1952'de de bu sahneyi tekrarlıyordu. "Çek Lokomotifi" adıyla spor tarihine geçen Zatopek, gene Mimoun'un önünde bitiriyordu 10 bin metre yarışını.. Sonra 5 bin koştu Zatopek.. Onu da kazandı.. Maraton dediler, onu da koştu. Ve gene şampiyon oldu. Böylece tam 3 altın madalya almıştı Emil Zatopek.. Ama dönüşte Zatopek ailesinin evinde 4 altın madalya bulunacaktı. Çünkü Emil bu madalyaları toplarken, eşi Dana Zatopek da cirit atmada birinciliği kazanıyor ve altın madalyaların sayısını 4'e çıkarıyordu. İşte bakın bir yerde Emil Zatopek yeni bir altın madalyaya doğru koşuyor, ötede de eşi Dana Zatopek ciritte şampiyonluğu kazanmış, sevinçten takla atıyor.

OĞLUNU KUCAKLAMAK İÇİN SUYA ATLAYAN BABA

1952 Helsinki Olimpiyatları'nın unutulmayacak tablolarından biri bu.. 400 metrede Fransız yüzücüsü Jean Boiteaux birinci gelince, kenarda onu seyreden babası dayanamamış ve elbiseleriyle havuza atlayıvermişti. Baba—Oğul havuzda kucaklaşırken, seyirciler de çılgınca alkışlamıştı bu sahneyi.. Fransızların Helsinki'de yüzmede kazandığı tek altın madalyanın sahibi Jean Boiteaux ile altın madalya uğruna suya elbiseyle atlayan babası, bu olimpiyatlarda kendilerinden çok bahsettirmişlerdi.

40 YIL SONRA SOVYET RUSYA SAHNEDE

1952 Olimpiyatları'na evsahipliğini yapma onurunu üstlenen Finlandiya, bu büyük organizasyonu küçük başkenti Helsinki'de başardı. Nüfusu ancak 350 bini bulan Helsinki'de 69 ulustan 5 bine yakın sporcu toplandı ve geleneksel mücadeleyi sürdürdü. Ama asıl mücadele, Amerikan ve Sovyet sporcuları arasında oldu. Sovyetler Birliği 40 yıllık aradan sonra Olimpiyatlara katılıyordu. Sonuçta iki taraf da kendince memnundu. Şöyle ki, Amerikalılar daha çok şampiyonluk almış, Sovyetler ise daha çok madalya toplamıştı. Amerikan sporcularının 66 madalyasından 40'ı altındı. Sovyet Rusya sporcuları ise 22'si altın olmak üzere, 71 madalya almışlardı. 1952 Helsinki Olimpiyatları'nın en renkli sporcusu, Robert Richards adlı rahipti. Sırıkla atlamada altın madalya kazanan bu din adamına Helsinki'de "Uçan Papaz" adı takılmıştı.

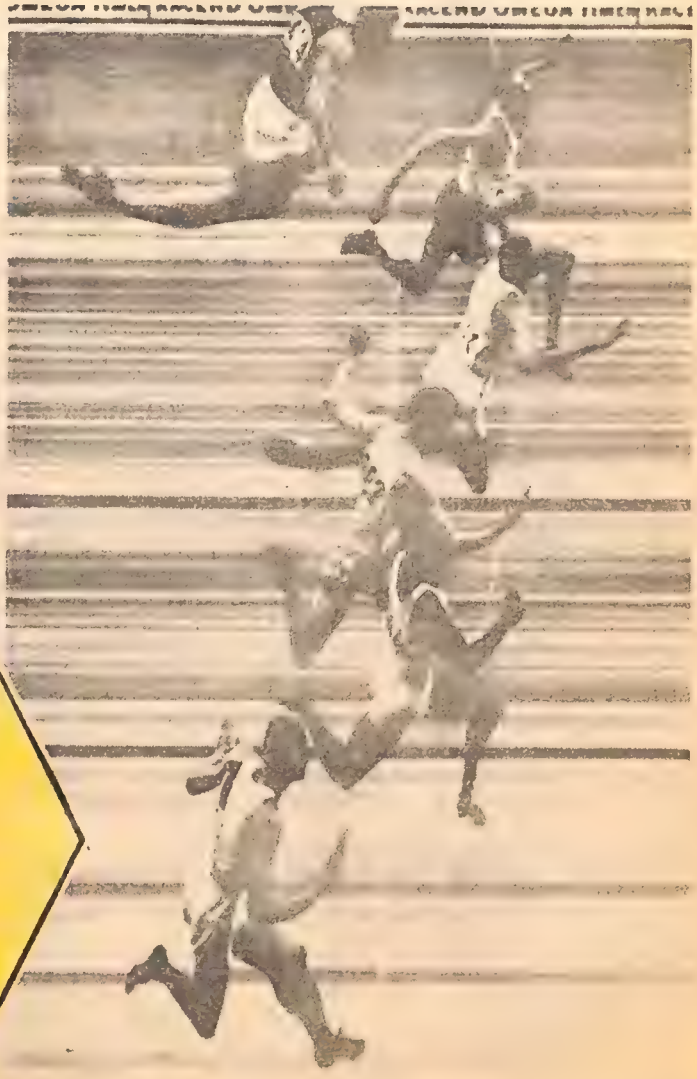

BİRİNCİYİ BULANA ARMAĞAN VAR MI?

Evet, bir televizyon yarışmasında gösterilse bu fotograf.. Ve sorulsa: "Hangi birinci?" diye.. Bilene büyük bir armağan vermek gerekir. Bu resim, spor tarihinin unutulmaz yarışmalarından birini canlandırıyor. 1952 Helsinki Olimpiyatları'nda 100 metre koşusunun şahane finalidir bu.. Amerikalı Remigino birinci, Jamaikalı McKenley ikinci, İngiliz Bailey üçüncü.. Ama bunu fotografa bakarak tayin etmek imkansız.. Çünkü ilk üç dereceyi alan atletlerin derecesi bile aynıdır: 10.4... Ancak teknik araçların yardımıyla anlaşılmıştır kimin birinci, kimin ikinci, kimin üçüncü olduğu...

Eski Çin günümüzde kullanılan bazı önemli maddelerin ilk kez bulunduğu görkemli bir uygarlıktı..

ESKİ ÇİN'DE UYGARLIK

SKİ Çin'de kurulan görkemli uygarlık başlangıçta Sarı Nehir'in kıyılarında oluşmuştur. Bu yörede Şang sülalesi 500 yıl hüküm sürdü. Ancak savaşçı Çu sülalesi İÖ 1057 yılında Şang'ları yenerek egemen oldu. Sarı Nehir'in verimli kıyı bölgelerinde Çinliler arpa ve pirinç yetiştiriyorlar, domuz ve sığır besliyorlardı. Köylüler soyluların buyruğu altında çalışıyorlar, onların topraklarını işliyorlardı. Soyluların kendilerine özgü savaş arabaları vardı. Bu arabalara bir kişi binebilir ve ancak ayakta sürebilirdi.

Bugün bize çok tuhaf gelen Çin yazısı hayvan kemiklerine kazınan işaretlerle başladı. Kemikler de tıpkı mektup gibi gönderiliyor, mesaj işlevini görüyordu.

Eski Çin'deki garip geleneklerden birisi de soyluların öldükleri zaman arabaları ve atlarıyla birlikte gömülmeleriydi. Yakın zamanda Çin'de açılan kral mezarlarında kralın iskeletinin yanısıra araba kalıntıları ve iki at iskeletinin bulunmasını bunu doğruluyor. Şang kralları tanrıyla akraba olduklarına inanırlardı. Krallar bronz bir kupa içinde tanrıya et ve şarap sunarlardı. Çin'de yeşim taşından yapılma süs eşyaları çok yaygındı. Bu süsler de ölen kişinin giysilerine dikilirdi. Özellikle kadınlar bu taştan yapıl-

Çin'de çok yaygın süs eşyalarından birisi de porselendi. Porselen evlerde biblo olarak kullanılan eşyalardan başka, tabak, kaşık yapımında da kullanılırdı. Çinliler o dönemde porselen eşya yapımında çok ileri gitmişlerdi. Komşu ülkelerden alınan gıda maddeleri karşılığında porselen ve yeşim taşından yapılma süs eşyası satılırdı.

İÖ 221 yılına kadar Çin birbirine düşman eyaletlerden oluşuyordu. Daha sonra Ch'in adlı imparator tüm eyaletleri birleştirmeyi başardı ve kendi-

Büyük Çin Seddi

Günümüzde de yıkılmadan duran büyük Çin Seddi barbar akınlarına karşı yapılmıştı. Çin Seddi'ndeki kulelerde askerler barınırlar, bir saldırı durumunda savaşırlardı. Çin Seddi ticaret kervanları için de koruyucu bir duvardı.

sini Çin'in ilk imparatoru ilan etti. Ch'in den sonra Çin'i Han sülalesi yönetti. Batı ve Doğu arasındaki ticareti sağlayan ünlü İpek Yolu bu dönemde yapıldı.

İS 2 yılında Çin'de ilk nüfus sayımı yapıldığı zaman ülkenin nüfusu 60 milyondu. Halkın çoğunluğunu bugün olduğu gibi o zaman da köylüler oluşturuyordu. İmparator tüm toprak sahiplerinin yöneticisiydi. Ayrıca ülkedeki tuz yatakları imparatorun denetimindeydi. İmparatorun izni olmadan tuzu bu yataklardan kimse alamazdı. Bunun başlıca nedeni ülkenin denizden uzak olması ve tuzun az bulunmasıydı. Eskiden Çinlilerin hangi tür evlerde oturduklarını, geleneklerini, kullandıkları araçları mezarlarda bulunan çanak eşyalardan anlıyoruz. Bu çanaklar kimi zaman küçük bir ev, araba, hayvan ya da bir kule biçimindeydi. Örneğin zengin bir toprak beyinin mezarında o beyin sahip olduğu ev, hayvan, çiftlik ya da gözetleme kulelerinin modelleri bulunurdu. Gözetleme kuleleri büyük çiftliklerde barbarları gözetlemek için yapılırdı.

Eski Çin'in en ilginç yapılarından birisi de Çin Seddi diye bildiğimiz büyük duvardır. 2720 km uzunluğunda olan bu duvar günümüzde de sapasağlam durmaktadır. Çin Seddi barbarların akınlarından korunmak amacıyla imparator Si Huang Ti tarafından yaptırılmıştı. Bu kadar uzunlukta yüksek bir duvar birden yapılmadı elbet. Daha önceden toprak beylerinin yabancı akınlara karşı yaptırdıkları çeşitli duvarların birleştirilmesiyle Çin Seddi bir arabanın geçebileceği genişlikte yapılmıştı.

Çinliler çok kaliteli ipek üretirler ve satarlardı. Ürettikleri ipeği çeşitli renklere boyarlar ve bunlardan giysi yaparlardı. Çin o dönemde dünyanın en büyük ipek üreticisiydi. İpek kumaşların üstüne çeşitli desenler yapmak da Çinlilerin sanatsal uğraşılarından biriydi. İpek Çin'de o kadar değerliydi ki para yerine geçerdi. İpekten başka çok garip biçimde bronz para da kullanılırdı.

Eski Çin pek çok önemli maddenin ilk kez yapıldığı uygar bir ülkeydi. Örneğin, bugün kullandığımız kağıt ilk kez Çinliler tarafından bulunmuştu. Bir başka önemli buluş da pusuladır. İlk pusula bronz bir tabakanın ortasında duran kaşık biçimindeki manyetik bir taştı. Bu manyetik taş Kuzey Kutbu'na doğru dönüyordu. Sonraları daha kullanışlı pusulalar yapıldı. Günümüzde mobilyaların üstüne koruyucu madde olarak sürülen ve parlaklık veren lak boyayı da ilk kez Çinliler lak ağacından elde ettiler. Çin'de lak yüzyıllarca önce kullanılmaya başlandı.

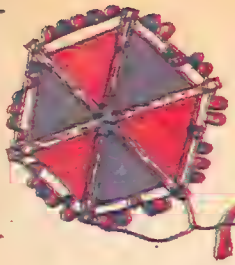

UÇURTMA YAPALIM

uçurtmayı yaşatalım

NURİ ÖDEKAN

DÖVÜŞ UÇURTMALARI

KORE DÖVÜŞ UÇURTMASI

Kore Dövüş Uçurtma"sında 3 adet, 6x6 mm'lik çıta ya da kamış kullanılır. Bunların uzunlukları 90 sm, 60 sm ve 110 santimetredir. Bu uçurtmanın kuyruğu yoktur. Her rüzgarda uçurulabilir. Kağıtla kaplanmalıdır. Kore uçurtmasında üç kenar ve ortadaki, uzunluğun üçte biri ölçüsündeki delik, iple çevrelenir. İpe gelen bölgenin desteklenmesi unutulmamalı. 1 ve 2 numaralı çıtalar kaplama yapıldıktan sonra arkaya doğru hafifçe kıvrılırlar (yaklaşık 5 sm). Bu biçimi ile Kore uçurtması ilginç görünümlü ancak dengesi iyi ayarlanabildiğinde zevkle uçurabileceğiniz bir örnek oluşturur. Tüm uçurtmalarda uçurtmadan önce yapabileceğimiz bir denge denetimi var. Köprü bağlantı noktasından tutarak uçurtmayı sarkıttığımızda bir yada diğer yana olabilecek sarkmalar önlenmeli. Dengeyi sağlayacak şekilde hafif tarafa yapıştırılacak küçük bir karton, mukavva parçası uçurtmamızın uçuş dengesi yönünden son derece önemli bir görevi yerine getirecektir.

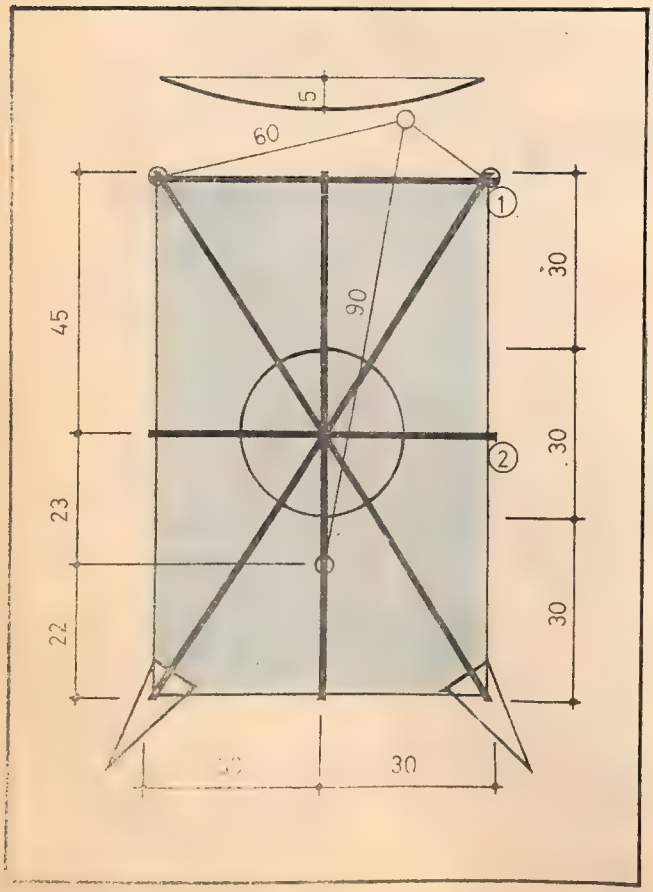

NAGASAKİ HATA

Dövüş Uçurtmalarının en önemlilerinden biri de, "Nagasaki Hata"dır. Çok hızlı olmayan her türlü rüzgarda rahatlıkla uçurulabilecek bir tiptir. Kuyruğu yoktur. Yapımı ise son derece kolaydır. Yalnız bütün uçurtma tiplerinin de yapımında belirtildiği gibi, kullanılacak malzeme çok iyi değerlendirilmeli ve şekiller çok iyi izlenerek uçurtma yapılmalıdır. "Nagasaki Hata"nın yapımında bir adet 65 sm'lik, ve bir adet de 75 sm'lik, 6x6 mm. çıtalar ya da kamış kullanılır. Kaplama kağıdı ise tüm diğer örneklerde de yaptığımız gibi, yırtılmayacak biçimde desteklenmelidir. Bu destek, kumaş bir bant, plaster gibi malzemelerle yapılabilir. Hepinize başarılar dileriz...

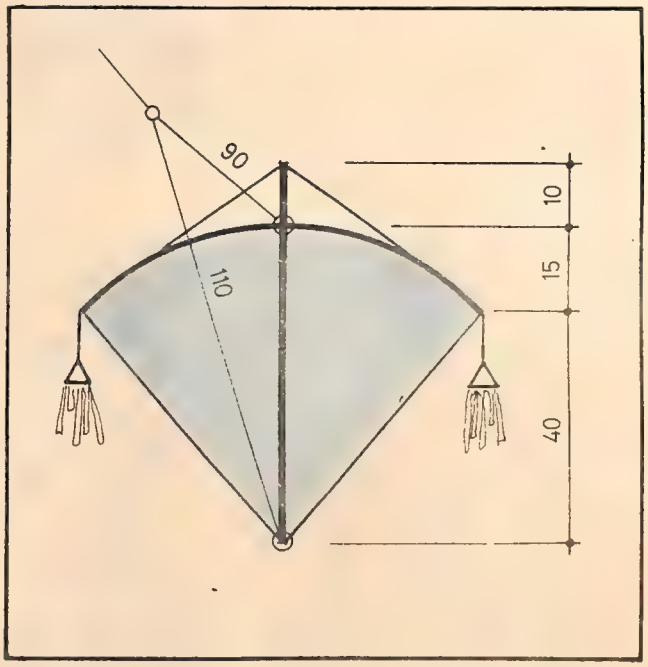

Uçurtma şenliği için hazırlıklarınız ilerliyor mu? Küçük bir önerim var. Eğer uçurtmanız için özel olarak ip satın almayı düşünmüyorsanız elinize geçen her türlü paket ipi vb biriktirmeye başlayın. Birbirlerine ekler kullanırsınız. Ancak toplayacağınız iplerin kalınlık ve dayanıklılık yönünden yakın değerlerde olması gerekir. Yapım çalışmaları sırasında çeşitli türden soru ve sorunlarla karşılaşabilirsiniz. Bize yazın, elimizden geldiği oranda yanıtlamaya çalışalım.

ADRESİMİZ: Milliyet Çocuk Dergisi
Uçurtma Yapalım, Uçurtmayı
Yaşatalım Köşesi
Milliyet Yayınları.
Basın Sarayı – Cağaloğlu · İstanbul.

Uçurtma Şenliği

11 Mayıs 1980

ATİLA ALPÖGE

ŞENLİĞİN KAPILARINDA

ARTIK Uçurtma Şenliği'nin kapısına geldik sayılır. Çünkü aşağı yukarı bir ay kaldı. Son hazırlıkları yapmanın zamanıdır.

Geçen gün bir küçük kardeşle karşılaştım. Bana uçurtma üzerine yazılan yazıları büyük ilgiyle izlediğini ve çok sevdiğini söyledi. "Şenlik için nasıl bir uçurtma yapacaksın? " diye sordum. Bana uçurtma yapmayacağını, yalnızca seyretmekle yetineceğini söyledi.

İşte bu olmadı. Uçurtmanın güzelliği onu seyretmekte ya da uçurtma üzerine yazılar okumakta değil; onun gerçek güzelliği ve değeri uçurtmayı yapıp uçurmakta...

Eğer siz de yazıları okumakla yetiniyorsanız, yanlış yoldasınız, derim. Okuduklarınızı uygulamaya başlayın. Biliyorum, kafanızın içinden uçurtmayla ilgili binbir düşünce geçiyor: güzel biçimler, renkler düşünüyorsunuz. Her çocuk yaratıcıdır. Çocukların kafası akıl almaz güzelliklerle doludur. Bunlar yalnızca kafanızın içinde kalmasın. Bunları gerçekleştirin. Bu düşünceleri uçurtmaya dökün; uçurtmayla göğe salın. 11 Mayıs'ta Şenlik günü kentinizin göğünü renk renk, biçim biçim süsleyecek şey sizin bu güzel düşünceleriniz ve yaratıcı gücünüz olacak.

Haydi iş başına! Hem uçurtmanızı yapın, hem de arkadaşlarınızı uçurtma yapmaya zorlayın. Babalarınızla, büyüklerinizle konuşun. Onlar tanıdıkları ile konuşsunlar. Kentinizde 11 Mayıs günü bir ya da iki tepede güzel bir eğlence düzenlesinler, siz de orada uçurtmanızı uçurun.

Yapacağınız uçurtma 11 Mayıs Pazar günü, "göğün bu bölümünü ben süsledim" diye havaya sizin imzanızı atacak.

BİR UÇURTMA ANISI

Yurdumuzun ünlü ressamlarından bir arkadaşım bundan bir kaç yıl önce Avrupa'da bir geziye çıkıyor; bu arada bir tanıdığında misafir kalıyor. Küçük bir kentte.. Bir sabah arkadaşı diyor ki" haydi bakalım, bize yardım edeceksin. Üstelik ressamlığın da var."

– Ne gibi bir yardım istiyorsun?

- Bugün çocuklar için özel bir eğlence günü. Biz, 15 – 20 ressam bir şölen düzenleyeceğiz ve küçük kardeşlerimizle, çocuklarla uçurtma yapacağız.

Gerçekten de ressamlar toplanıyor. Etrafını bir kalabalık sarıyor. Kentin sokaklarında eğlenceli gösteriler yapıyorlar, müzik çalıyorlar. Çocuklar da katılıyor onlara. Sonra hep birlikte bir okula gidiyorlar. Belki 100–150 kişi... Orada çocuklarla küçük gruplar oluşturup uçurtmalar yapmaya başlıyorlar. Her türden uçurtma.. Saatlerce uçurtmalar yapılıyor; değişik şeyler deneniyor. Günün sonunda çocuklar yaptıkları uçurtmaları alıp evlerine gidiyorlar. Ertesi sabah tepelerde uçurmak üzere...

SORULAR YANITLAR SORULAR YANITLAR SORULA

* Bugünkü uçakların en eski kaynağı nedir?
Uçak düşüncesi nereden doğmuştur?

Bu kaynak uçurtmadır. Uçak yapıp insan uçurmak olanağı uçurtmadan doğmuştur. Uçurtmayla deneyler yapanlar öğrendiklerini uçak yapmakta kullanmışlardır. İnsanlar uçurtmalarla oynamamış olsalardı, asla uçakları havalandıramazlardı.

* Uçurtmayı ve uçağı uçuran nedir?

Aslında bunlar hep havadan ağır şeylerdir; ama geniş yüzeyleri ve çok dikkatle tasarlanmış biçimleri vardır. Rüzgar ya da hava akımları bu geniş yüzeye öyle bir itki yaparlar ki, havalanmak zorunda kalır ve yere düşmez. Başarılı bir uçurtmacı ya da başarılı bir uçak mühendisi olmak için havanın itki gücünü çok iyi tanımak gerekir.

*Dünyanın en büyük uçurtması nedir? Hem de 350 kişi birden taşıyabilen bir uçurtma?

Size şaşırtıcı gelecek ama, uçaktır. Yani uçak bir bakıma uçurtmadır. Şöyle ki, bir uçağın uçmasını sağlayan şeyler ile uçurtmanın uçmasını sağlayan şeyler bütünüyle aynı...
Ancak en önemli farkları şu: biri uçmak için rüzgardan yararlanıyor, öteki (yani uçak) rüzgarı motorlarıyla kendi yaratıyor.

DÜNYADA UÇURTMA

Uçurtma yalnızca çocukların ilgisini ve sevgisini çeken bir uğraş değil. Büyükler de aynı ölçüde uçurtmaya düşkünler.

Niye mi diyorsunuz? Çünkü uçurtmanın hem bilimsel bir yönü var, hem eğlence yönü var, hem de el becerinizi ortaya koymanıza yarıyor. Bu yüzden bir çok kişi uçurtmayla deneyler yapıyor, yeni türler yaratıyor. Bilimsel kuruluşlar, üniversiteler uçurtma çalışmalarına destek oluyorlar.

İsterseniz bir örnek verelim. Japon Hava Yolları dünyanın en büyük havacılık şirketlerinden biri. Bir çok ülkeye dev uçaklarıyla yolcu taşıyor. Bunca çalışması arasında uçurtmayla da ilgileniyor. Dünyanın en büyük gazeteleriyle el ele veriyor ve Londra, Paris, New York gibi kentlerde uçurtma yarışmaları düzenliyor. Bunlara yüzlerce çocuk, yüzlerce büyük katılıyor. Renk renk, biçim biçim uçurtma uçuruluyor.

Japon Hava Yolları'nın düzenlediği uçurtma yarışmaları yıllardan beri sürüyor. Ne dersiniz, günün birinde ülkemizin ulusal hava yolu şirketi olan Türk Hava Yolları da siz küçük kardeşlerimiz için böyle yarışmalar düzenler mi acaba?

Milliyet YAYINLARI

YENİ BİR EĞİTİM HİZMETİNİ KIVANÇLA SUNAR

ÖZEL YABANCI OKULLARA GİRİŞ SINAV SORULARI

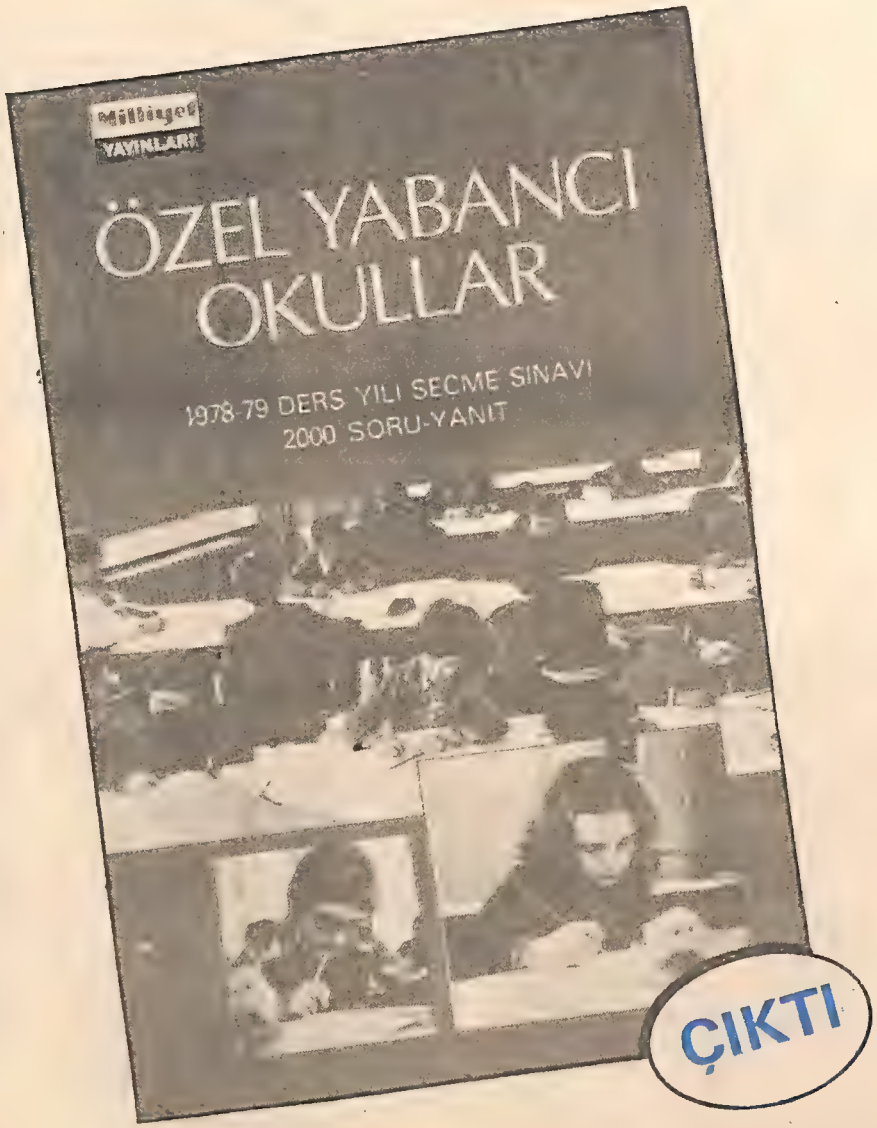

ÇOCUK KLÜBÜ

ARKADAŞ KİTAPLAR

SİZLERE geçen sayımızda öteki yayınevlerinin de kitaplarını, "Çocuk Klübü" üyelerine armağan edeceğimizi söylemiştik. Bu hafta, 30 okurumuza Erdal Öz ağabeyinizin yönettiği, "Arkadaş Kitaplar" arasından seçtiğimiz kitapları dağıtacağız. Kendilerini kutlarız...

İmzalı Kitap Servisi'mizle ilgili bir duyuru daha yapmak isteriz. Anımsayacağınız gibi, geçen sayımızda ileride sizlere geniş bir kitap listesi yayımlayacağımızı bildirmiştik. Önümüzdeki sayımızda sizlere geniş bir kitap listesi yayımlayacağız.

Bu arada Klübe üye olmak için mektup gönderen bazı okurlarımız, zarflara kendi resimlerini koymayı, ya da adreslerini yazmayı unutuyorlar. Hepinizden zarflarınızı postalamadan önce, içindekileri kontrol etmenizi dileriz.

Esenlik dolu bir hafta dileriz sevgili okurlar.

KİTAP KAZANANLAR

1. Nezih Renklişık
2. Cüneyt Sözen
3. Şehnaz Bozkurtoğlu
4. Akile M. Yusuf
5. Kemal Mete
6. İ. Turan Şahin
7. Aylin Eroğlu
8. Nilgün Arıöz
9. Zeynep Karan
10. Berkant Kaya
11. Öznur Yayın
12. Adnan Kaya
13. Esra Sarıözkan
14. Fuat Yılmaz
15. Aydın Yavuz
16. Mustafa Aka
17. Burhan Gülbahçe
18. Meltem Bulut
19. Hatice Şahin
20. Nalan Yiğit
21. Levent Kaplan
22. Turgay Diker
23. Mustafa Toğaç
24. Ramazan Güp
25. Timur Hiçyılmaz
26. Tansu Okur
27. Özgür Çağlar
28. Hasan Atlı
29. Zafer Türkkan
30. Çiğdem Tekçe

YAZISIZ

MATEMATİK EĞLENCELİ VE DÜŞÜNDÜRÜCÜ PROBLEMLERİN ÇÖZÜMÜ

1. 9.375 TL.
2. 289 — 324
3. 62
4. 16
5. 81
6. 3
7. 28 günde. (Hayvan hergün bir metre tırmandığına göre 27 günde 27. metreye ulaşır. 28. gün ise dışarı çıkacağından geri kaması söz konusu değildir?
8. 25.5 kg.
9. 13
10. Önce üçer elmayı iki kefeye koyarak tartarız. Dengede ise öteki iki elmadan birisi hafif demektir. Dengede değilse hafif olan kefedeki üç elmanın ikisi tartılarak hafif kolayca bulunur.
11. 5,7
12. Batmaz. (Su yükseldikçe kayık da yükselir.)

ALAN VE HACIM PROBLEMLERİNİN ÇÖZÜMÜ

1. 810 cm2
2. 160.000 TL.
3. 160
4. 768 cm2
5. 21 m2
6. 94,2 cm2
7. 3 km.
8. 30,14 m2
9. 10.800 TL.
10. 125
11. 5, 25 hm
12. 40

BİR AVUÇ HIRSIZ

yazan: nina bawden

4

DONANMA BAYRAMI

BİR kral "Akıllıca hiç bir şey yapma ama aptalca da bir şey söyleme" demiş. İşte bu durum bizim Algy'de tam tersinedir.

"Kendimi toparlamazsam üniversiteye giremeyeceğimi söylüyor ailem" diyerek sızlandı Algy.

"Gerçekten girmeyi istiyor musun" bu denli sıkıcı bir yere?" diye sordum şaşarak. Çünkü Algy'nin böyle bir niyeti olmadığını biliyordum.

Bunu Algy de biliyordu. Yağmur şimdi iyice hızlanmış ve Algy'nin kafasına yapışık saçlarından süzülerek gözlük camlarına doğru inmeye başlamıştı. Bu ona olduğundan daha da çaresiz ve solgun bir görünüm veriyordu. "Annem altı yıl içersinde Oxford'a giremezsem babamın kalbinin kırılacağını söylüyor" dedi mutsuzca..

Sid Algy'nin sırtına neşeyle bir yumruk vurarak "Üzülme canım" dedi, "belki o zamana kadar ölürsün bakarsın..."

"Nerde bende o talih" dedi Algy, ama birden hafif bir umut ışığı da belirmemiş değildi kafasında. Şimdi biraz daha iyi görünüyordu. "Saat altı buçukta evde olmalıyım, yani tam bir saatimiz var" dedi Algy neşeyle.

Yağmurun şiddetinden çocuk arabası tekerlekleriyle yarış yapmamıza olanak yoktu. Duvarın ucundan kayarak, Humber marka arabamızın yanına indik. Küf kokulu arabanın içine girerken Sid bir çığlık kopardı ve kolumu tuttu. Bir an korkudan dili tutulmuş gibi kalakaldı, sonra kahkahalar atarak arka koltuğun üzerine yığıldı. "Zavallı kalbim" dedi.

"Koca budala, Aristotle'yi tanımadın mı yoksa" dedim.

Aristotle "Donanma Bayramı" için yaptığımız kukladır. Humber'in ön koltuğunda, kafasında yün şapkası ile direksiyon kullanan bir adamdan farkı yoktu şu anda. Üzerinde babamın eski bir ceketi vardı. Pantolonun içini gazete kâğıtlarıyla doldurmuştuk. Rosie'nin yaptığı kâğıttan maske ise gerçekten harikaydı. Bembeyaz yüzün ortasında kocaman bir kırmızı sarhoş burnu göze çarpıyordu. Hemen hemen bitmiş sayılabilirdi. Yalnızca bir kaç yün parçasından saç yapmak gerekiyordu.

Sid "Rosie yünleri bu akşam getirecek" dedi. "Onun için kızı gelinceye dek bekleyelim. Bu arada bizim sermaye ne alemde"?

Sermayemizi arka koltuğun altında duran bir teneke kutuda saklıyorduk. Kuruşu kuruşuna kaç para olduğunu bildiğimiz halde, dikkatlice baştan saydık. 140 lira 75 kuruşumuz vardı ve Donanma Bayramına kala kala üç gün kalmıştı.

"Tüm servetimiz, üç doğru dürüst roket, birkaç fişek ve bir çift mumdan ibaret" dedi Sid.

Ceplerime elimi daldırarak, "Harçlığımdan 16 liram arttı" dedi.

Algy suratını buruşturdu, "Bana güvenmeyin hiç" dedi, Geçen hafta matematikten zayıf aldım".

Algy haftada 75 liraya yakın harçlık alıyordu. Bu da benim harçlığımın dört katı demekti aslında. Ama onun ailesine güvenilmezdi ki ....

Sid" Sana ev ödevlerinde yardım etmeliyiz" diyerek kutuya kendi cebinden çıkardığı 5 lirayı attı. Aslında Sid hepimizden fazla para alıyor. Zaman zaman gazete satarak ya da pazar günleri süpermarketi süpürerek epey para kazanıyor. Ama Sid'in dul annesinin romatizmaları var, bu yüzden çalışamıyor. Sid parasının büyük bir bölümünü ona veriyor.

Doğru dürüst bir donanma fişeği yapmak için 750 liraya gereksiniyoruz" dedim. "Herşey gibi o da pahalılaştı. Hayat pahalılığı ona da yansıdı doğal olarak. Annem hükümetin buna karşı bir şeyler yapması gerek diyor".

"Evet, herkese parasız donanma fişeği, çok parlak bir fikir doğrusu" dedi Sid. "Ama bence Aristotle'ı çocuk arabasına oturtup kentin içinde dolaştırıp biraz para toparlayabiliriz insanlardan."

Algy "Ama bizim ihtiyar Thunggins bunu yapmamamızı söyledi geçen gün diye" hatırlattı. Gerçekten de ihtiyar budala geçen günkü toplantıda bize uzun bir nutuk çekerek, okulundaki hiç bir çocuğun kentin sokaklarında dolaşıp, para isteyerek insanları kızdırmayacağından kuşkusu olmadığını anlatmıştı.

"Bizde okul üniformamızı giymeyiz, böylece bir sakınca kalmaz" dedim.

"Bunun okulu aşağılatacağını söyledi. Bizim onurumuza bıraktı herşeyi" dedi Algy. Her zamanki gibi dikbaşlılığı tutmuştu işte. Biz ise bir insanın kendi isteği dışında hiçbir şeyin onun onuruna bırakılamayacağını anlatmaya çalıştık ona. En azından bizim fikrimizi bile sormak gereğini duymamıştı başöğretmenimiz. Zaten bunu hiç bir zaman yapmazdı ki... Ama Algy ayak diriyor, dediğinden bir santim geri dönmüyordu. Tam o sırada Rosie'nin ıslığını duyduk.

Sid iyice buğulanmış camı içerden sildi. Sonra başını çıkararak ıslığı yanıtladı. Sonra birden "Oh, hayır olamaz" diye inledi" O korkunç Clio da Rosie'yle birlikte."

Algy ve ben de inledik.

Cırtlak bir sesle, "Bu berbat yoldan aşağı inemiyorum" diye sızlandı Sid, "Zavallı ben, ödüm kopuyor". Sesi öylesine Clio'nunkine benzemişti ki, Rosie arabanın kapısına geldiğinde biz hepimiz kanapelerin üzerinde kasıklarımızı tutarak gülüyorduk.

"Neşenizi paylaşabilir miyim?" diye sordu Rosie. Aslında neye güldüğümüzü bal gibi biliyordu. Biraz haksızlık yaptığımızı sanabilirsiniz diye açıklama gereğini duyuyorum. Aslında Rosie'nin yeni gittiği okulda yeni arkadaşlar edinmesine karışmaya hakkımız olmadığını biliyorum. İlkokulda birlikteydik ve şimdi yeni okulunda Rosie bizsiz kendini yalnız hissediyordur. Ama bu arkadaşını kalkıp da bu

bizim çok özel yerimize getirmesine karşıyız. Ayrıca bunun için de komitenin iznini almadı. Rosie haksız olduğunu bildiği için şimdi zeytinyağlık yapıp bize saldırıyordu.

"Hepinizin Clio'ya gülmekle ne denli kalpsizlik ve budalalık yaptığınızın farkındayım. Bu ona değil bana yapılmıştır. Neden komiteye bir başka kız getirmeyeyim? Burasını başında ben bulmadım mı? Buraya gelmek aklınızın ucundan bile geçmiyordu. Kırk yıl otursanız da geçmezdi zaten. Canım istediğinde neden başkasını getirmiyecek mişim ki?"

Hiç bir şey söylemedik. Rosie'nin öfkesi herkesi susturmaya yeterdi. Siyah saçları, kahverengi yüzü ve gözleriyle bir büyücüden farksızdı şu anda. Bir an bize baktı ve sonra daha dingin bir sesle "Ayrıca hepinizin sevinmesi gerek. Eğer sermayeye para yatırırsa onun da komiteye kabul edilebileceğini söyledim. Bunun üzerine buraya gelmeden önce eve uğradık ve yüz lira aldık," dedi.

"Eh," dedim, "Eğer öyleyse..."

"Kapa çeneni Fred" diye bağırdı Algy. "Para önemli değil. Rosie haklı aslında. Eğer bir kız arkadaş istiyorsa..."

Sid'e doğru döndük. Sırıtıyordu ve gözlerinde şeytanca bir ışıltı vardı. "Peki öyleyse" dedi. "Peki Rosie, sen kazandın. Ona gelip komiteyle tanışmasını söyle."

Rosie'nin canı sıkılmıştı. "Hadi," diye ısrar ettik, "Git çağır onu..."

Rosie'nin yanakları kızardı. "Duvardan korkuyor" dedi. Hepimiz Humber'in kanapelerine uzanıp tavanı seyretmeye başladık. Eğer bunu yapmayıp da birbirimize baksaydık, gülmekten yerlere yatacaktık. "Çok saçma bir şey gibi görünüyor bu size ama, gerçekten de duvar çok kaygan ve dik" dedi. O Rosie ki, bu yokuştan aşağı tekerleklerle herkesten daha hızlı inebilirdi. Hiç birimiz yanıtlamadık. Bunun üzerine daha alçakgönüllü davranarak, "Kendi korkusunu unutup sizin onu istemediğinizi sanacak. Onun için şimdi gelip ona duvarda hoş geldin deyin. Söz veriyorum bir dahaki sefere onu duvardan aşağı ben indireceğim.

Azıcık utanmıştık galiba... En azından ben utanmıştım. Sid de öyle.. Bana hiç bakmadan yerinden kalktı arabadan çıktı ve Rosie duvara doğru izlemeye başladı. Doğrudan yokuş yukarı hepimizden hızlı çıkabilirdi aslında. Çünkü ayakkabılarının altında kocaman çiviler vardı. Algy'yle ben de onları yokuş yukarı zigzaglar çizerek, daha ağır izlemeye başladık. Yerler kaygan olduğu için bu çıkış biraz zor oluyordu. Zaman zaman kaydıkça çevredeki çalılara sarılmak zorunda kalıyorduk.

Sid duvarın üzerinde oturan Clio ile konuşmaya başlamıştı. Yağmur dinmiş ve ortalık kararmaya yüz tutmuştu. Clio'nun saçları göğün önünde bir mum alevi gibi parıldıyordu.

HAFTAYA : GECE BEKÇİSİ

Milliyet YAYINLARI

süreyya berfe

MATEMATİK

Yardımcı Kitaplar dizimizin üçüncüsü olarak, ilkokul dördüncü ve beşinci sınıflar için yararlı bir yapıtı, MATEMATİK'i sunuyoruz. Bu kitapta, aritmetik ve geometrinin temel ilkeleri, kolayca anlaşılabilecek arı bir dille ve bol örneklerle verilmiştir. Konuların daha iyi bir biçimde kavranması için, her bölüm, problemlerle zenginleştirilmiştir. Ortaokul sınavlarına hazırlanırken masanızdan ayırmayacağınız bu kitapta işlenen konulardan bazıları şunlardır: Tamsayılar, Dört İşlem, Ondalık Sayılar, Bayağı Kesirler, Ölçüler, Ticaretle İlgili Hesaplar, Eşyalar – Cisimler – Şekiller, Çizgi – Yüzey – Nokta, Doğrular, Üçgenler, Açılar, Dörtgenler, Çokgenler, Prizmalar, Daire, Silindir, Piramit, Küre, Koni... Her bölümün sonuna, Bilgi Testi de eklenmiştir.

MATEMATİK OYUNLARI

UĞUR AKER

KESİRDEN ONDALIĞA

Kesirlerin ondalıklı sayılarla gösterildiğinde bir bölü ikinin 0.50, bir bölü dördün 0.250, bir bölü beşin 0,20, bir bölü onun 0.10 olduğunu biliriz. Bazı kesirlerin ondalıklı sayılarla gösterilmesi sonsuza dek uzar. Örneğin, bir bölü dokuz ile bir bölü onbir bunlardandır. Bir bölü dokuz 0.111111..., bir bölü onbir ise 0.090909... dur. Bu kesirlerin payları büyüdükçe ondalıklı sayılarla gösterilmelerinde hiçbir zorluk çıkmaz. İki bölü dokuz 0.222222..., üç bölü dokuz 0.333333..., dört bölü dokuz 0.444444... diye gider. İki bölü onbir ise 0.363636... diye gider Dikkat ettiyseniz paydası dokuz olan kesirlerin payları yükseldikçe ondalıklı sayıda onbirin katları, paydası onbir olan kesirlerin payları yükseldikçe ondalıklı sayıda dokuzun katları ortaya çıkmaktadır.

Siz bir bakışta yedi bölü dokuzun ve sekiz bölü onbir ondalıklı sayılarla nasıl gösterileceğini bulabilir misiniz?

Paydası yedi olan kesirlerin ondalıklı sayı ile gösterilmesinde de ilginç düzenler oluşur. Bir bölü yedi 0.142857 142857... dir; yani 142857 kümesi sürekli yinelenir. iki bölü yedi ise 0.285714... tür ve 285714 kümesi yinelenir. Üç bölü yedi 0.428571... dir ve 428571 kümesi yinelenir. Dört bölü yedi 0.571428..., beş bölü yedi 0.714285..., altı bölü yedi 0.857142... dir. Gördüğünüz gibi kesirin payı yükseldikçe kümedeki rakamların sırası hiç değişmeden başlangıç rakamı değişmektedir.

Çözüm:
Yedi bölü dokuz 0.111111...
Sekiz bölü onbir 0.727272...

GEREÇLERİMİZİ KENDİMİZ YAPALIM

1

SEVGİLİ çocuklar bu sayıdan başlayarak size yeni bir minik dizi sunacağız. Dört resimden oluşan bu minik dizide, size basit bir takım gereçleri evde kendi kendinize yapma yöntemleri öğreteceğiz. Örneğin bu haftakinde, her eve gerekli küçük bir bloknotu, çok basit olarak nasıl yapacağınızı gösteriyoruz. Böylece annenize, küçük kardeşinize, size yararlı olabilecek gereçleri, olabildiğince ucuza ve kolaylıkla yapabileceksiniz. Artık kumaş parçaları, paket kâğıtları, paket kurdeleleri, kullanılmayan şişeler, huniler, vb. gibi annenizin çöpe atmaya hazırlandığı öteberiyi şimdiden biriktirmeye başlayın. İlerde bunlardan nasıl yararlanabileceğinizi göreceksiniz. Tabii ki, bu öteberiyi düzgün ve evde çok yer kaplamayacak biçimde saklamanız koşuluyla.. Yoksa size ucuz, basit gereç yapmayı öğretelim derken evde anneniz ya da babanızı kızdırmanızı istemiyoruz. Bir de bu işleri ders saatlerinizin dışında yapmanızı istiyoruz sizden... Ev ödevlerinizi yaptıktan sonra kalan zamanınızı bu minik işlere ayırabilirsiniz. Bu da ancak oyun saatinizden kısmakla olabilir.

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi kısaca yazın. Bu köşede yayımlayalım...

- MELTEM EGEMEN: Yaşım 13. Yüzmeyi, müzik dinlemeyi, dans etmeyi, kitap okumayı severim. En sevdiğim spor dalı voleyboldur. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Akatlar, Bahar sitesi, Zeytinoğlu sok. Mimoza 2 Ap. D. 11 Etiler – İSTANBUL
- ORHAN YILDIRIM: 10 yaşındayım. Spor yapmayı ve futbol oynamayı çok severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: 1. cad. 41/5 Sümer Ap. Demetevler – ANKARA
- FERMAN GEDİKOĞLU: Ortaokul 3. sınıf öğrencisiyim. Ayrıca İngilizce Yabancı Dil Okulu'na devam ediyorum. Futbol oynamayı, gezmeyi, kitap okumayı ve resim yapmayı severim. Bilet koleksiyonu yapıyorum. Bağlama saz çalarım. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Battalgazi mah. 32. sok. No: 6 D: 4 Siteler – ANKARA
- KASIM ÇAKIR: Yaşım 14. Boş zamanlarımda pul ve kart biriktiririm. Kitap okumayı, fıkra yazmayı, müzik dinlemeyi, sinemaya gitmeyi çok severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Nurkavak mah. Beyatlı sok. No: 8/A Turhal – TOKAT
- NİMET KARADEMİR: Yaşım 12. Kitap okumayı, resim yapmayı severim. Pul biriktiririm. Akranlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Mithatpaşa cad. Güner Ap. No: 10 Kat: 1 KÜTAHYA
- HAYRİ DEMİRAL: Tezgahtarlık yapıyorum. Tarihi kitap ve roman okumayı severim. Çeşitli kentlerden arkadaşlarla yazışmak istiyorum.
  Adres: Mahmuriye mah. Sait Paşa cad. No: 6/B KONYA
- SERPİL TUNCA: Yaşım 12. Boş zamanlarımda kitap okur ve şiir yazarım. Tenis oynamaktan hoşlanırım. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Ordu bulvarı, Nuri Celioğlu Ap. No: 42 Kat: 1 D: 2 AFYON
- AYDAN PERÇİNOĞLU: Yaşım 11. Pul biriktiriyorum. Kitap okumayı severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Hatip mah. Tekke sok. No: 12 Çorlu – TEKİRDAĞ
- BİRSEN YILDIZ: Yaşım 12. Boş zamanlarımda kitap okurum. Tebrik biriktiririm. Müzik dinlerim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: İncirli cad. Pembe Ay sok. Kent Ap. No: 34 D: 12 Bakırköy – İncirli – İSTANBUL
- FERDA KORNOŞOR: Yaşım 11. Kitap okumayı, gezmeyi, resim yapmayı severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Muradiye Kayabaşı Postçular aralığı No: 11 Muradiye – BURSA
- ABDÜLKADİR ERTAN: 13 yaşındayım. Pul, eski para, kartpostal koleksiyonu yaparım. Yüzme ve voleybol sporlarını severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Vişnelik mah. Gül sok. Aydınlar Ap. No: 64 Blok A Kat: 2 D: 3 ESKİŞEHİR
- KAMİLE TÜRK: Yaşım 8. Boş zamanlarımda kitap okur ve müzik dinlerim. Resim yapmayı severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Fener Kalamış Cad. Alptekin sok. Artek Ap. No: 3 Fenerbahçe – İSTANBUL
- LEYLA ATASOY: Yaşım 12. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi çok seviyorum. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Aşağı Eğlence Azık sok. Hora Ap. 22/5 Etlik – ANKARA
- DENİZ KARAN: Yaşım 13. Kitap okumayı, koleksiyon yapmayı, müzik dinlemeyi ve yüzmeyi severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: PK 56 TRABZON
- ESİN ŞAVKAN: 12 yaşındayım. Kitap okumayı, basketbol oynamayı severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Plevne mah. Beyoğlu cad. Öğretmen evleri A/2 Blok Kat: 3 No: 5 BALIKESİR
- SALİM ULUÇ: Yaşım 11. Futbol oynarım, kibrit kutusu biriktiririm. Dergi okuduğuyla yazışmak istiyorum.
  Adres: İstiklal cad. Vakıflar Bankası karşısı, No: 46 ANTAKYA
- GÜLÇEHRE ÇAĞTÜRK: Yaşım 11. Müzik dinlemeyi ve oyun oynamayı severim. Sanatçıların resimlerini biriktiriyorum. Ayrıca şiir de yazıyorum. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: 2. Aref Ağa sok. Gazi Magosa – KIBRIS
- ŞAFAK ÇAKAN ŞİMŞEK: 12 yaşındayım. Pul ve eski para biriktiririm. Ayrıca kitap okumayı, müzik dinlemeyi ve spor yapmayı severim.
  Adres: Astsubay lojmanlar, 2. blok. D: 3 İZMİR
- DİLEK DEMİRCAN: Yaşım 11. Pul, kart ve davetiye biriktiririm. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi ve spor yapmayı severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Yeni Levent Lisesi, orta bölümü 1–C sınıfı No: 796 YENİ LEVENT – İSTANBUL
- ŞEBNEM GÖNENÇ: Yaşım 10. Boş zamanlarımda müzik dinler, kitap okurum. Yurdumuzun çeşitli yörelerinden insanlarla yazışmak istiyorum.
  Adres: 68. sok. No: 4 Fahrettin Altay – İZMİR

OKURDAN OKURA

HÜZÜNLÜ ÇOCUK

Bir çocuk vardı üzgün
Bir çocuk vardı ağlayan
Bir çocuk vardı kalbi sevgiyle dolu
Bir çocuk vardı anne anne diye bağıran
Bir cevap alamıyordu çocuk
Anne anne diye bağırıyordu
bıkmadan usanmadan
Anladıki artık küçük kalbiyle
annesi gelmeyecek
Bu korkunç gerçeğe inanmak
istemiyordu
Yine anne anne diye bağırmayla
devam etti çocuk

DURGÜL KARATAŞ

✱

KÜÇÜK DİLENCİ

Bir dilenci gördüm bugün sokakta,
Zavallıcık dileniyor.
Bir dilim ekmek için,
Bunca zahmet çekiyor...

Bir ayağı sakat,
Bir eli de askıda;
Dileniyor sokaklarda...

Halinden belli
Bir kez bile gülmemiş,
Bir güleryüz görmemiş.
Elinden tutanı yok,
Bir sıcacık aşı yok,
Yalvaran gözlerine
Acıyacak bir baş yok...

YALÇIN NARİNOĞLU

Resim : CEM ERIŞIK

GÖRMEK İSTER MİSİNİZ?

Görmek ister misiniz bir ülke?
Dostça yaşansın her ilde
Görmek ister misiniz bir il?
Kardeşçe yaşansın mahallelerinde
Görmek ister misiniz bir mahalle?
Barış içinde yaşansın evlerinde
İşte böyle bir ülke
İl, mahalle, ev.
Görmek isterseniz
Gelin benim ülkeme
Bir ülke yarattım içimde
Arınmış kötülüklerden
Bir ülke yarattım kendi içimde.

TİJEN VARDAL

YANA DURSUN

Kızgın güneşin altında yanıyor
Bebesi sırtında kazma sallıyor
Biri dolaşmış eteklerine
Hiç birine bakamıyor

Biraz mutluluk dercesine
Toprağı kazıyor
Kızgın güneşin altında bir ana
Mutluluğun tadını çıkaramıyor

Gölge bulamaz ki bebesini koysun
Parası yokki mutlu olsun
Kızgın güneşin altında
Böyle binlerce daha ana,

ZARİFE GÜRBÜZ

ÇOCUKLUK GUNLERİM

Nasıl unuturum o günleri,
Nasıl unuturum uçurtma uçurttuğumuz günleri
Nasıl unuturum saklambaç oynadığımız günleri
Nasıl unuturum koşup da düştüğüm günleri
Nasıl unuturum annemin bana kızdığı günleri
Nasıl unuturum çocukluğumu, küçüklüğümü afacanlığımı
Nasıl unuturum sevildiğim, dövüldüğüm güldüğüm, ağladığım günleri
Söyleyin nasıl, nasıl unuturum o günleri

GÜLER CİDDİ

OKURDAN OKURA

SAVAŞ

Savaş nedir? Sanki
Birbirimizi öldürmek değil mi?
Büyüklerimiz bu kötü oyunu
Neden oynarlar sanki?
Dünyada barış dururken
Neden seçerler bu oyunu?
Artık bırakalım bu oyunları
Dünyada barış olsun
Bütün insanlar mutlu olsun

KORAY KÜÇÜKYILMAZ

İLKBAHAR GELDİ

İlkbahar geldi
Çayırlarda kuzular meleşiyor
İlkbahar geldi
Dallarda kuşlar cik cik ötüyor

İlkbahar geldi
Her yer yemyeşil oldu
İlkbahar geldi
Gönlümüz sevincle doldu

DEĞER ERYAR

OKURDAN OKURA

OKULUM

Her sabah ona koşarım,
Yeni bilgiler öğrenmek için
Öğretmenim ders anlatırken,
Onu can kulağıyle dinlerim
Yeni bilgiler öğrenmek için

Nerede bir çöp görsem
Hemen çöp sepetine atarım
Sınıfımı, okulumu,
Bahçemi temiz tutarım
Soğuk, sıcak, kış, yaz demeden koşarım
Yeni bilgiler öğrenmek için

MEHMET KOZANOĞLU

BİR ÖYKÜ

Gündüz Köyünün ağası olan Hamit Ağa, köydeki her şey gibi köylülerinde sahibi imiş gibi davranır, onları köle gibi çalıştırır, ölmeyecek kadar birşeyler bırakırdı ellerinde. Bu ağa bir gün fazlasıyla dersini aldı. Bakın anlatayım; Hamit Ağa bir gün haykırarak uyandı. Bunun sebebi gördüğü korkunç rüya idi. Ağayı, rüyasında köylüler tenha bir yerde sıkıştırıp bağlamışlar. Ağa bu bağlardan ne yaptıysa kurtulamamış. Ağayı asıl üzen durum, kendisine karşı çıkanlar arasında öz yeğeninin bulunmasıymış ağa o kadar çok telaşlanmış heyecanlanmış ki rüyayı anlatmayı tamamlayamadan düşüp ölmüş.

AYBERK DİLMEN

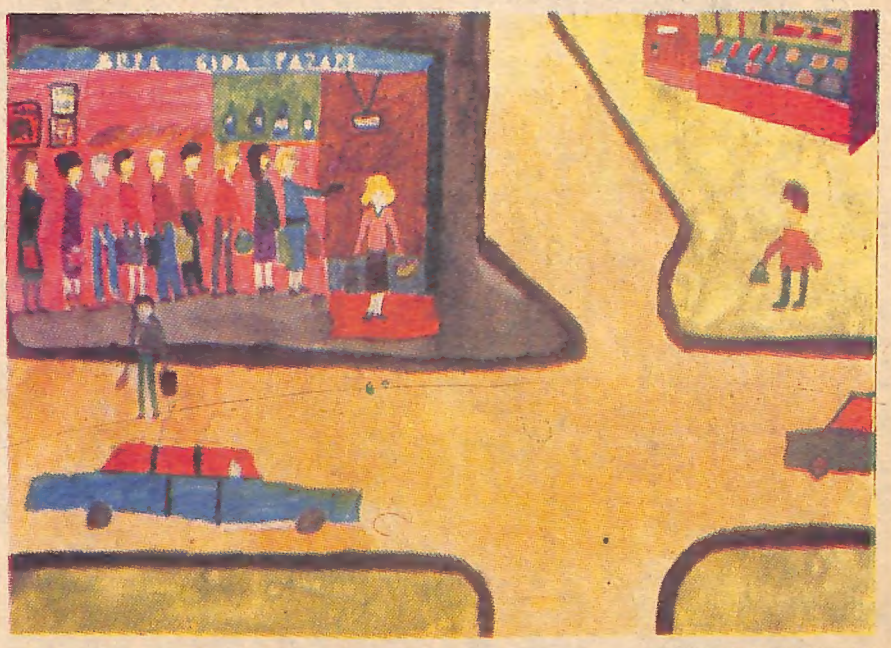

Resim : ÖZLEM GÜRKAN

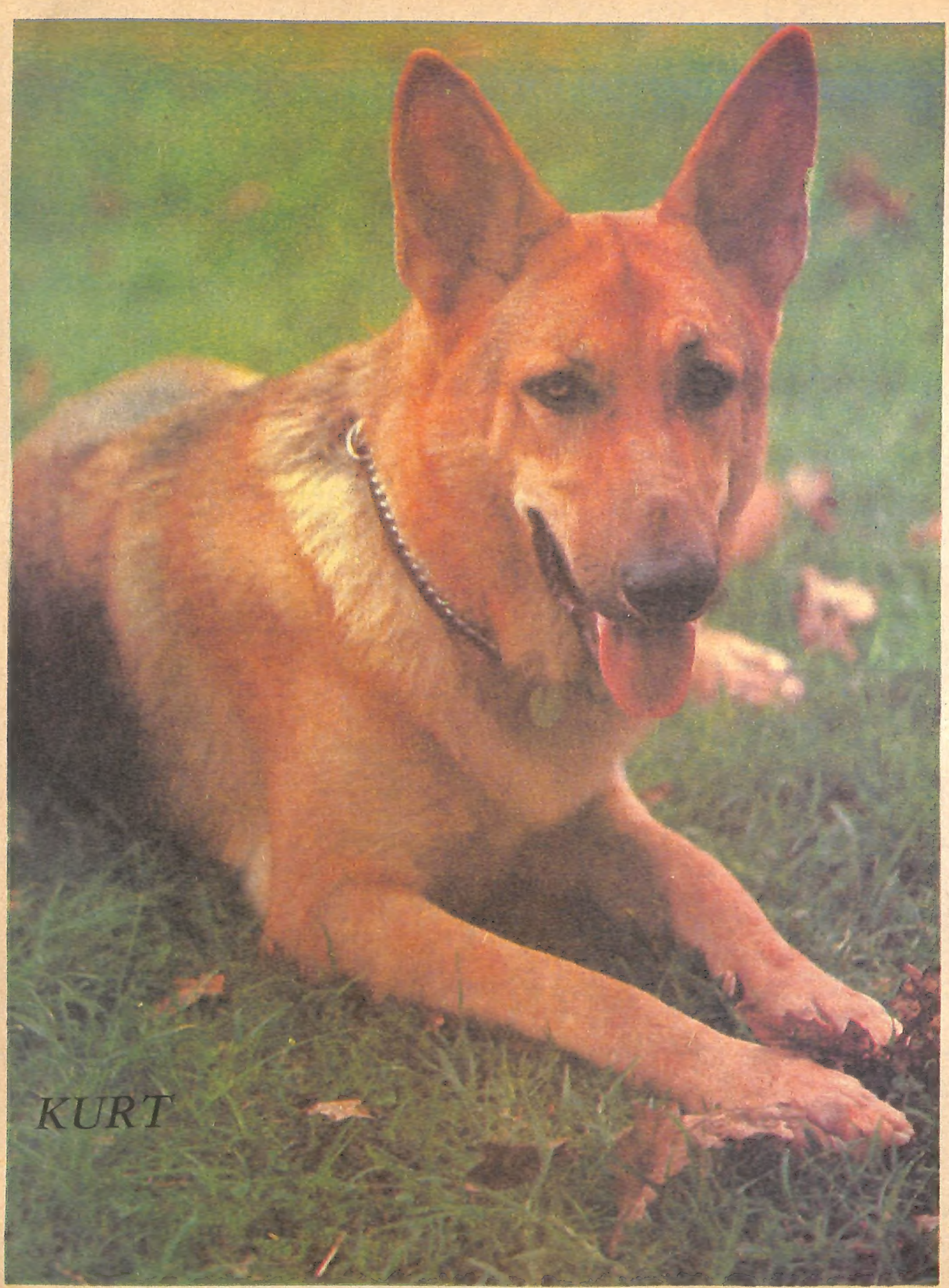
KURT

BİP®

Bip bip, bip. . . . bip. . . .
Çocuklar sizinle tanışalım.
Bip benim adım.
Yeni ve üstün yapıştırıcıyım
Size biraz özelliklerimden söz edeyim.
Ambalajım, özel plastikten yapılmıştır.
Dayanıklı, esnektir.
Beni patlatamazsınız.
Kapağım tüpümün ağzını iyice kavrar.
Kapalıyken havayla temas etmem.
Bu yüzden kurumam.
İsterseniz akarım, isterseniz akmam.
İstemediğiniz yere asla bulaşmam.

Benimle zevkli çalışırsınız.
Plastik yapıştırıcıyım,
Kuruyunca şeffaflaşırım.
Bundan sonra birlikte olacağız.
Pamuk Prenses ve Yedi Cüceleri ...en
dilediğinizi alın.
Masal serisini tamamlayın.
Boşalan tüplerimi sakın atmayın.
Birlikte neler neler oynayacağız.

BİP
"yeni ve üstün yapıştırıcı"

DENGE A.S. Abdülha mit Cad. 16/5 TAKSİM Tel: 44 64 24-43 70 12-44 61 36

ASA

cincinimiz kocaman
balonu bu kadar
tadı gitmez ağızdan
karikatürüü dee vaaaaar...

Cincin®

cin çocuklar cincin çiğner